

brat

Francišek 5

Letnik XVIII (CXXIX) • september - oktober 2008

ORIGINAL, NE KOPIJA!

ODMEVI S FRANČIŠKOVEGA TABORA

POGOVOR S PREDSEDNICAMI

UKROTITI GUBBIJSKO POŠAST

"Resnično, povem vam:
če se ne spreobinete in ne
postanete kakor otroci,
nikakor ne pridete v
nebeško kraljestvo!"

Mt 18,3

Kazalo

Franciškovska duhovnost

- 4 Glasniki veselja in upanja

Naša evangelizacija

- 7 Original, ne kopija!
8 Pet razlogov, zakaj Bosna spreminja usmerjenost osebnega pogleda na svet
10 Napovednik dogodkov

Iz naših družin

- 11 Pogovor s frančiškanskim novomašnikom p. Andražem Arkom
14 Provincialovo pismo ubogim sestram klarisam
15 Biti »kozarec vode«
17 Za(ob)ljubljeni že 70 let
17 Skupine s Frančiškovo karizmo v Nazarjah
19 Romanje v Assisi od 24. do 28. junija 2008

FSR

- 21 Tabor PB FSR mariborske metropolije

- 22 Intervju z Mileno in Zvonimirjem Pintaričem
24 V spomin na pokojnega brata Milana Kovšeta FSR

Mladi Frančišku

- 25 Odmevi s Frančiškovega tabora
27 Pogovor s predsednicami

RAZVEDRILLO

- 32 Nagradna zlogovna izpolnjevanca

Pravičnost in mir

- 33 Ukrotiti gubbijsko pošast
36 Benedikt XVI. je v Sydneyju ponudil mladim različne izzive

Korenine in sadovi

- 37 Življenje sv. Frančiška

Sveta dežela

- 39 Novo vodstvo Društva prijateljev Sv. dežele
40 Slovenci prvič v Sveti deželi
44 S kolesi ob Donavi do Črnega morja
46 Romanje za sveto Ano

Naslovna slika

Veselje otrok je nad vse! Foto: Blaž Horvat

Revija brat **Frančišek** – ISSN 1408-0192.

GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA (FSR) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.

Izdajatelj: Založba Brat Frančišek, v Ljubljani, Prešernov trg 4, SI-1000 Ljubljana, www.ofm.si/zb/

Člani uredniškega odbora: br. Janez Papa OFM (glavni in odgovorni urednik), br. Mihael S. Vovk OFM (Frančiškova duhovnost), br. Peter Skoberne FSR (naslovnica), br. Krizostom Komar OFM in s. Ana Slivka FMM (Naša evangelizacija), br. Metod in s. Mateja Trajbarič FSR (FSR), br. Gregor Pavlič FSR (Razvedrilo), Igor Pigac FRAMA (Mladi Frančišku), br. Stane Zore OFM (Pravičnost in mir), br. Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige), br. Peter Lavrih OFM (Sveta dežela).

Lektoriranje: Vera Lamut. Oprema: Aleš Porenta. Oblikovanje in priprava: Salve d.o.o., Ljubljana.

Tisk: Povše, Povšetova 36a, Ljubljana.

Naslov uredništva: Ul. Vita Kraigherja 2, SI-2000 Maribor; tel.: 02/22 85 113 ali 041 778 456; e-mail: revija.brat.francisek@ofm.si; faks: 02/22 85 112. Rokopisov in slik ne vračamo.

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Prispevke nakazujte na *Narodni svet FSR Slovenije*, TRR **SI56-2420-1900-4608-820** Raiffeisen banka d.d. Maribor; pri plačilu se sklicujte na **00 700-08**.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Letošnje poletje je spremenilo marsikaj: konec junija smo ob 2000. obletnici rojstva začeli *Leto sv. Pavla*, z novim pastoralnim letom pa začinjamo *Leto mladih*. Diakoni so po polaganju škofovih rok postali duhovniki. Premestitve duhovnikov in redovnikov so marsikje spremenile življenja posameznikov in skupnosti. Vreme se je spreminjalo kot bi bili v mesecu aprilu. Toča je spreminjala posevke - žal jih je s tem večinoma uničila. Sonce je blede obraze spreminjalo v zagorele. Počitniški načrti so se izpolnjevali in urešničevali. Skratka, veliko se je spreminilo.

In kako se spreminjamo mi? Smo postali samo starejši ali pa smo za spoznanje tudi boljši, modrejši, skrbnejši, bolj spočiti, veseli?

Morda vam bo ravno pričujoča številka dala odgovor na zastavljeni vprašanji ...

V začetku vam ponujamo nadaljevanje predavanja *Glasniki veselja in upanja*. Slišali smo ga ob minulem duhovnem kapitlju FSR v Kančevcih. Če želimo biti pravi glasniki veselja in upanja, se moramo mi sami najprej *spremeniti*.

Pri vseh teh spremembah pa moramo biti pozorni, da ne bomo postali kopije. Vsak od nas je v prvi vrsti poklican kot **original**, več o tem pa preberite v pogovoru s s. Barbaro Čuk, ki deluje v Mehiki.

Spreminja pa se tudi Bosna. Kako? Poglejte prispevek o tem.

Br. Andraž Arko je na lastni koži občutil spreminjanje, saj je postal **Kristusov duhovnik**. Kako je prišlo do tega in razne etape njegove poklicanosti si preberite v pogovoru z njim.

Življenje pa se ne spreminja samo v duhovnih poklicih s posvečenji in zaobljubami. Mnogo bolj se spreminja tudi z odločitvijo za poroko in prihodom otrok. Ne spreglejte pogovora z zakoncema Pintarič in preberite, kako sv. Frančišek spreminja življenje.

S sv. Frančiškom oz. z njegovimi brati, so se podrobno seznanjali tudi na letošnjih **Frančiškovem taboru** na Planini pri Ajdovščini. Spoznali so celo vrsto svetnikov iz vrst Frančiškovih manjših bratov. Podrobno sti pa si poglejte v fotoreportaži s taborov.

V minulih šestih letih se je močno spremenila tudi **podoba in urejenost Frančiškovih otrok in mladine**. Ko začinjamo *pastoralno leto mladih*, imamo toliko bolj pred očmi spremembe, ki se dotikajo dela z mladimi. Kako gledajo na spremembe predsednice (nekdanji in sedanja) FO in FRAME si poglejte v zanimivih pogovorih z njimi.

Kdo ne bi poznal volka iz Gubbia, ki se je bil nekdanj srečal s sv. Frančiškom? No, tudi njega so doletele spremembe ... Preberite si, **kako ukrotiti gubbijsko pošast**.

Ob koncu vam ponujamo še dva **potopisa**, ki ju boste lahko brali v nadaljevanjih. Prvi je s kolesarjenja ob Donavi do Črnega morja, drugi pa po Pavlovih poteh, ki nas bo tako povezal tudi s Pavlovim letom.

Spremembe torej so, pomembno pa je, da jih znamo prav sprejemati in živeti z njimi, da so nam v rast in blagoslov ter da preko njih mnogim pomagamo k boljšemu medsebojnemu sprejemanju in razumevanju. Naj nas pri tem spremlja tudi Frančiškova priprošnja in božji blagoslov! ■

Vse dobro!

br. Janez Papa

Glasniki veselja in upanja

br. Stjepan Lice FSR, predavanje na duhovnem kapitlju FSR (12. 4. 2008)

(nadaljevanje)

foto: br. Janez Papa

Evangeljska istovetnost

Samo če bomo obstali pred evangelijem začudeni in polni občudovanja, bomo imeli kaj povedati temu svetu. Takrat bomo primerni za ta svet. Lahko bomo odprli oči in ušesa in srce tistih, h katerim smo poslani.

Pri tem je pomembno, da se v vsem, kar smo, v vsem, kar delamo, zavedamo svoje krščanske, svoje frančiškove identitete. Kristjan, Frančiškov brat ali sestra, s svojo istovetnostjo (identiteto) ne more delati kompromisov, če hoče ostati in obstati in živeti kot kristjan in Frančiškov.

Prav gotovo drži, da smo poklicani k zavzeanju za svet, ne na način sveta, marveč na Božji način. Morda je ravno v tem največja prevara sveta: da nas zapelje k razmišljanju in delovanju po njegovo, da odstopimo od Božjega načina razmišljanja in delovanja. Od ljubezni. Od blagoslova in

čudeža ljubezni. Zato, če se človek, Božji človek, znajde v okoliščinah, ko mora izbirati med čudežem in ljubeznijo, je njegova prava izbira vedno samo ljubezen, pa naj je še tako skromna, neugledna in krhka.

Vsekakor je moč po merilih sveta, v katerem živimo, razumljivejša od skromnosti. Zaradi tega se prizadevanje za vladanje lahko spremeni v prizadevanje za vladanje. Zaradi tega se dogaja, da v nekaterih okoliščinah življenja odstopimo od evangelija. Kot da evangelij ne spada sem. Tako razmišljanje in obnašanje je pogosto očitno pri razočaranih in prestrašeni ljudih ali pa pri tistih, ki so se odločili uspeti za vsako ceno. Taki ljudje razlagajo, da med volkovi lahko obstaneš le kot volk, kot da je to nekaj povsem razumljivega in sprejemljivega.

Da, pogosto se postavlja vprašanje, v koliki meri je mogoče živeti evangelij v svetu. Res, svet lahko tako hitro oblati evangelij. Večkrat je videti, kot da evangelij ni dorasel zvičajnostim, da ni dovolj prodoren in seveda ne dovolj uspešen. Vendar je napačno vprašanje, koliko je mogoče živeti evangelij v svetu. Pravilno je vprašanje, ali je svet mogoč brez evangelija. Je človek mogoč brez evangelija?

To nas seveda ne sme pripeljati do tega, da bi bili »proti«, tisti, ki bi se zadovoljili s tem, da bi kazali na zlo v svetu, da bi razkrinkavali tiste, ki delajo slabo. Da bi se izčrpavali v razkrinkavanju raznih puhlosti, ki se na mnoge, tudi naivne in hinavske načine širijo povsod. To bi bilo brezuspešno delo. Evangelij, Božja beseda, nas uči, da bodimo »za«. Da se odločimo za svet, za čas, v katerem živimo. Samo tako bomo lahko postali ljudje prihodnosti. Samo tako bomo lahko temu svetu odprli vrata v bodočnost.

O hvaležnosti in upanju

Želim si, da bi bila naša hvaležnost in naše upanje tisto, po čemer bi bili prepovedani. Da bi bili priče hvaležnosti in upanja v tem svetu. Ti dve lastnosti pa sta izraz modrega, evangeljskega srca. Frančišek nam

ne preneha govoriti o tem. Vsaka njegova beseda nas usmerja k evangeliju. K živemu evangeliju v našem vsakdanu.

Ko govorimo o hvaležnosti in upanju, ne mislimo samo na čustva. V polnosti se izrazita šele kot življenjska odločitev. In sicer hvaležnost – za vse, upanje – kljub vsemu.

Samo hvaležen človek more prepoznati čudež življenja, čudež Božje prisotnosti, čudež življenja z Bogom. Brez hvaležnosti tudi duhovnosti ni. Konec koncev, ni mogoče biti Božji, če nisi hvaležen.

Navsezadnje nas hvaležnost uči tudi upanja. Usmerja nas k njemu. Lahko rečemo, da upanje nujno izhaja iz hvaležnosti. Upanje je zaupanje, da je dobrotla močnejša tako od ravnodušnosti kot od zla, da je ljubezen močnejša od sovraštva, da je zaupanje modrejše od sumničavosti in strahu. Zato je upanje zelo zahtevno in odgovorno poslanstvo.

Apostol nas vabi, da bi bili vselej vsake-mu pripravljeni odgovoriti, če nas vpraša za razlog upanja, ki je v nas. To ne pomeni, da bi morali imeti vedno pripravljene misli, besede, s katerimi bi izrazili, dokazali upanje, ki je v nas. Apostolovo vabilo je mnogo zahtevnejše. Upanje, ki nam je zaupano, presega vse človeške besede. Zato smo poklicani, da govorimo o razlogih za upanje že prej, preden kdor koli vpraša po njem. Naša naloga je živeti upanje tako očitno, da ne bo potrebno niti vprašati. Upanje, o katerem govori apostol, je žerjavica, ob kateri se bodo ogrele premrle duše – te ob nas in one za nami – ne da bi mi sami vedeli za to.

Da, odgovorni smo za upanje, posebno mi, ki na različne načine živimo družinsko življenje, mi, katerim so zaupani otroci, mi, ki so nam zaupane duše. Odgovorni smo za upanje, da bo tudi jutri mogoče živeti človeka vredno življenje, da bo še človečnost na

foto: br. Janez Papa

tem svetu. Da bo človek vedno našel način, kako bo hodil skupaj z Bogom.

Nimamo se pravice utruditi v upanju. Utruditi se v upanju je isto kot naveličati se življenja po evangeliju. Svet na mnoge načine lomi naše upanje. Hoče ga celo prelomiti. Poglati nas hoče v obup. V ravnodušnost. Upanje je namreč varuh osebnosti, varuh dobrih odnosov. Svet brez upanja, brez osebnosti, brez kvalitetnih odnosov, je svet brez Boga.

Zato je potrebno oblikovati vsak dan, vsak odnos, vsako dejanje na temelju upanja. Pomembno, zelo pomembno je, da vedno upamo, da imamo upanje za vsakogar. Nikomur ne smemo odtegniti svojega upanja in nikomur ne smemo odvzeti njegovega upanja.

Da, poklicani smo, da vztrajno in hvaležno pojasnjujemo razloge za upanje, ki je v nas. Te razloge kažemo s svojo osebnostjo, kar pomeni s svojim življenjem z Bogom.

Poklicani smo, vsak dan znova, k novemu življenju. K pričanju, da moreta tako človek kot življenje biti vsak dan nova, da je mogoče izkrčiti zarasle poti, obnoviti zanemarjene odnose, preroditi oddaljene bližine.

Franciškovsko bratstvo in upanje

V tem nam želi Franciškovsko bratstvo biti dar in tudi je dar, poseben blagoslov. Bratstvo nam s spodbudo, naj živimo po evangeliju, priča o tem, da se življenje ni začelo z nami in da se z nami tudi ne bo končalo. Če se ozremo nazaj, skozi zgodovino, skozi evangeljska in franciškovska stoletja, bomo videli, koliki pred nami so živeli evangelij. Živeli na Franciškov način. Kako jim ne bi bili hvaležni za njihovo pot, za njihovo zvestobo? Kako jim ne bi bili hvaležni, da so evangelij, Franciškov duhovnost, s svojo osebnostjo, s svojim bratskim in sestriškim življenjem pripeljali do nas, ga posadili tudi v naš čas, v naše duše in roke?

Ko se s hvaležnostjo oziramo nazaj, je prav, da z upanjem gledamo tudi naprej. Kar so tisti pred nami naredili za nas, smo tudi

mi dolžni – seveda v skladu z okoliščinami našega časa – narediti za tiste, ki prihajajo za nami. Moramo jim prenesti evangelij in Franciškov duhovnost z zaupanjem, da ga bodo znali in hoteli živeti.

V tem duhu lahko verjamem, da bi bilo primerno reči, da je upanje hvaležnost vnaprej. Da je Franciškovsko bratstvo družina hvaležnih in da ta naša hvaležnost, evangeljska hvaležnost, prežema vso našo zgodovino. Vsak posebej in vsi skupaj lahko živimo iz te hvaležnosti in zanjo. V vsem, kar nam prinaša življenje.

Stari svet in evangeljski svet

Ob vsem tem lahko razumemo, da obstajata samo dva svetova: stari svet in evangeljski svet. Mogoče je biti ali stari človek ali človek evangelija:

- stari človek teži k vladanju, evangeljski k služenju;
- stari je nagnjen k obtoževanju, evangeljski k opravičevanju;
- stari človek je malenkosten, evangeljski pa velikodušen;
- stari človek skuša vztrajno barantati z Bogom, evangeljski človek živi življenje kot dar;
- stari človek je neprestano zaskrbljen, evangeljski živi v otroškem zaupanju;
- stari človek je zvezan s svojo preteklostjo, evangeljski je človek bodočnosti;
- stari človek živi v duhu ničevosti, evangeljski človek pa v duhu blaženosti.

Bog – srce našega življenja

Trdno verujem v to, da z zaupanjem v Boga, z Božjim upanjem, neprestano premagujemo starega človeka v sebi, da živimo z zaupanjem v novega evangeljskega človeka tako v sebi kot v tistih, s katerimi se srečujemo, s katerimi si delimo ta svet in odgovornost zanj. Vse je v tem, da pustimo Bogu postati srce našega življenja. Po tem, samo po tem bo vse preprosto in razumljivo. ■

Original, ne kopija!

Barbara, ljudje o tebi radi rečejo, da si originalna! Kje je izvir te tvoje originalnosti?

Najprej bi rekla: kakšna škoda, da samo enim pravijo, da smo originalni. Po Božjem načrtu smo vsi poklicani, da bi razvili to enkratnost in neponovljivost, ki jo je Bog položil v nas. Pri razvijanju moje enkratnosti so dosti doprinesle besede Thomasa Mertona, ki je v eni svojih knjig napisal, da je vse premalo pravih svetnikov, ker večina samo kopira od drugih. Le malo jih ima pogum iti svojo lastno pot. Že v noviciatu sem se odločila, da hočem biti original in ne kopija.

Leta 2001 si naredila večne zaobljube pri franciškovskih Marijinih misijonarkah, pred 4 leti pa si odšla v misijone v Mehiko. Kakšni so bili tvoji prvi vtisi?

Najprej sem se zavedela, da so miselne strukture čisto drugačne. Prvi vtis je bil, da je vse drugače. Na primer: kar je za slovenske razmere že daleč, je pri 20 milijonih ljudi, ki živijo v glavnem mestu, še blizu. Če sem vprašala kako sestro, kje stanuje njena družina, mi je rekla: »Tu blizu, samo dve uri stran!«

Prva stvar po prihodu v Mehiko je bilo učenje jezika. Pa potem?

Gre za učenje vsega: jezika in kulture. Samo poznavanje jezika ni dovolj, da bi razumel miselnost. Prvo leto sem spoznavala tudi naše skupnosti v Mehiki. Zelo dragocena izkušnja pa je bila v ženskem zaporu in z otroki z ulice.

Zdaj si v skupnosti v revnem predmestju Mexico Cityja. Kdo so tvoje sestre in kakšen je vaš misijon?

V skupnosti smo tri Mehikanke, mlada sestra iz Nikaragve, ki bo v kratkem naredila večne zaobljube, in jaz. Delamo v župniji, kjer skupaj z župnikom in kaplanom načrtujemo in izvajamo pastoralno delo. Spremljamo posameznike in različne skupine. Velik poudarek je na izobraževanju

laikov. Ljudje tu pogosto nimajo nikogar, ki bi jih poslušal. Velikokrat je križ, ki ga nosijo, pretežak: brezposelnost, finančna stiska, bolezn, nasilje, depresija, alkohol, mamila ... Vse to je kruta realnost, s katero se dan za dnem srečujemo. Ne moremo rešiti vseh njihovih problemov, lahko pa jim zagotovimo, da niso sami na tej poti. Brezpogojno sprejemanje je tisto, kar nas uči Jezus v evangeliju. On nikogar ne obsoja in je vedno pozoren na stisko najmanjših bratov in sester.

Že več kot dve leti živiš v skupnosti, ki nima pralnega stroja ... Opiši nam malo bolj podrobno, kakšne so razmere na misijonu?

Živimo preprosto. Zadovoljni smo z majhnimi stvarmi. Ko sem prišla, nisem imela v sobi ničesar drugega kot posteljo. Že dve leti in pol perem na roke (na kar sem ponosna!). Nimamo avta, je pa v naši četrti dober javni prevoz. Ljudje so odprti in radi z nami delijo, kar imajo.

Kaj je tisto, kar bi na svojem misijonu najbolj potrebovala?

Mislim, da ravno odprtost Svetemu Duhu. On je tisti, ki nas pošilja in pozna globine naših src, pa tudi srca tistih, h katerim smo poslani. Kot pravi psalm: »Če Gospod ne zida hiše – se zaman trudijo njeni zidarji.« Lahko se pretrgamo pri delu, pa ne bo obrodilo sadu. Pri gradnji Božjega kraljestva se moramo obračati Nanj, da On preko nas gradi, krepi onemogla telesa in tolaži žalostna srca. ■

Pogovarjala se je: s. Ana Slivka FMM

Fotografije: s. Barbara Čuk FMM

Pet razlogov, zakaj Bosna spreminja usmerjenost osebnega pogleda na svet

Začetek začetka

Slovenija: spoznavanje med Francozi in Slovenci, skupen sprehod po Ljubljani, ena prespana noč in končno: preučevanje prostora v kombiju za zlaganje prtljage. Udobno nameščen oddrvimo proti Bosni!

Hrvaška: Uspešen preboj »granic« (gl. hrvaško-slovenski slovar).

Bosna: ODŽAK. Težko pričakovana hrana → preko hrane nova poznanstva s sestrami FMM. Prazen mlin kot prenočišče čaka na nov pogon prostovoljcev, oddajajočih energijo.

To je prvi razlog za nov osebni pogled na svet. Melodija vsakdanjika zveni v popolnoma drugačnih ritmih.

Ustvarjalnost

In bil je večer in bilo je jutro - čas za »Kučo nade«. Spoznavanje novih obrazov vseh teh preprostih ljudi, ki jih imamo za drugačne, pa vendar so nam tako blizu. Petje, glasovi, ki smo jih združevali v eno skozi simbolične gibe in medsebojno igro, so nas povezali med seboj, da smo kljub različnim jezikom, včasih kljub nezmožnosti sporazumevanja, dosegli skupen jezik. Ustvarjalnost je tista, ki iz pikice ustvari ogromno sliko. *Toliko volje do dela in medsebojnih spodbud – vse skupaj je ustvarjalo eno veliko platno, na katerem je bil narisana svet v novi luči, možnost skupnega delovanja. Drugi razlog.*

Osebna globina

»Gospod, kaj želiš, da storim?« se je spraševal sveti Frančišek in to smo se vprašali

tudi mi pred odločitvijo za dobrodelni tabor v Bosni. Ne, nismo se odločili za izlet ali ekskurzijo, ampak da skozi zaupanje v Božjo pomoč živimo z otroki, čeprav so nam bili obrazi tuji, nepoznani ... Da, v zaupanju v Božjo pomoč!

Vsako popoldne je nas, prostovoljce, duh svetega Frančiška vabil k razmišljanju o Božji ljubezni in dobroti, k zavedanju naše majhnosti, k služenju »gobavcem« ... Skupaj z njim smo peli Hvalnico stvarstva in se podali na pot prinašanja miru vsem ljudem. *Tretji, zelo močan razlog je pridobljena osebna globina v premlevanju sv. Frančiška in v dejanskem uresničevanju njegovih besed skozi zaupanje v Božjo pomoč.*

Praznovanje

Pričakovanje, veselje, navdušenje smo čutili na ponedeljkovo jutro, ko smo zavzeto obešali papirnate rožice, verige, balone in zvezdice za naš zaključek – za naše praznovanje. Četrti razlog: *neminljivo veselje v velikonočnem jutru. Vznemirjenost otrok, ki so čakali na začetek predstave, in trema »igralcev« Malega princa pa sta napravili vzdušje res popolno. Bilo nam je toplo pri srcu, čutili smo, da smo prijatelji. Kot je rekla lisica v Malem princu: »Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.« Ker smo skozi teden uporabljali predvsem »srčne« oči, smo postali povezani tako močno, da je bilo marsikomu*

hudo, da naša zabava pomeni konec skupno preživetih trenutkov plesa, petja, barvanja, lepljenja, rezanja.

Začetek nadaljevanja

Bosna: Še zadnjič čevapčiči, pospravljanje, pometanje – nasploh čiščenje, slovo od sester FMM iz Odžaka, zlaganje prtljage v kombi (drugič) in končno: udobno nameščen pomahamo Bosni.

Hrvaška: Uspešen preboj »granic«.

Slovenija: Obisk ptujskega gradu, srečanje s Sandrino družino, prespana noč v Ljubljani na Mirju, refleksija, še zadnjič francoska maša, slovo od Francozov.

Peti razlog je ravno to slovo, ki daje začetek nadaljevanju našega oznanjevanja skozi delo prav tu, kjer smo navzoči v vsakdanjiku.

Kot se je Mali princ navsezadnje le vrnil nazaj na svoj planet k svoji roži, se bomo tudi mi mogoče enkrat vrnil v Bosno, saj nas tam čaka sanjska dežela počitka, osebnega miru in druženja s prijatelji. ■

Mojca Šakanovič in Mirjam Šuštar

Darovi za misijone

Za misijonarja Huga in Milana je bilo darovanih 100 € (Skrb - Poženel Anka), za Pepija, Milana in Huga pa 500 € (Župnija LJ Bežigrad) in 120 € (Drago Vuica).

Napovednik dogodkov

SEPTEMBER

- **17. september 2008:** Redovniški dan
- **20. september 2008:** Srečanje mladine v Stični
- **26.-28. september 2008:** Duhovni kapitelj FO in FRAMA, Vipavski križ
- **28. september 2008:** Srečanje narodnega sveta FO in FRAMA

OKTOBER

- **2.-5. oktober 2008:** Svetopisemske duhovne vaje: Z apostolom Pavlom od Antiohije do Efeza, Kančevci
- **8. oktober 2008:** Srečanje duhovnih asistentov FSR
- **18. oktober 2008:** Dan frančiškove duhovnosti (Ljubljana Vič)
- **24. oktober - 2. november 2008:** Ljudski misijon v župniji Tabor, bratje minoriti
- **25. oktober 2008:** Romanje iz frančiškanskih župnij v Kamnik in Nazarje, bratje frančiškani
- **27. oktober 2008:** Duh Assisija

NOVEMBER

- **7.-9. november 2008:** Uvajanje v kontemplacijo, bratje kapucini (Kančevci)
- **14.-16. november 2008:** Pevski konec tedna, bratje kapucini (Kančevci)
- **14.-16. november 2008:** Svetopisemske figure: oče, mama, otrok v Svetem pismu, bratje kapucini (Kančevci)
- **21.-23. november 2008:** Naveza velikodušnosti – srečanje za animatorje, bratje kapucini
- **28.-30. november 2008:** Duhovne vaje s cerkvenimi očeti: Janez Krizostom – Pavlov občudovalec, bratje kapucini (Kančevci)
- **29. november - 7. december 2008:** Ljudski misijon v župniji Gorje, bratje minoriti

DECEMBER

- **10.-14. december 2008:** Ljudski misijon v župniji Petrovče, bratje minoriti
- **26.-31. december 2008:** Osebnostno spremljane duhovne vaje v Frančiškovem duhu, bratje kapucini (Vipavski Križ)
- **29. 12. 2008 - 1. 1. 2009:** Duhovna obnova s silvestrovanjem za družine in druge, bratje kapucini (Kančevci)

Pogovor s frančiškanskim novomašnikom p. Andražem Arkom

Andraž, kako bi se na kratko predstavil, sebe in svojo družino?

Prihajam iz ljubljanske župnije sv. Peter. Svoje zgodnje otroštvo sem sicer preživel v Domžalah, a smo se že kmalu po začetku moje osnovne šole preselili v Ljubljano, kjer sem že večino svojega življenja in sem torej Ljubljčan. Starše, Ireno in Andreja, imam – Bogu hvala – še vedno žive, mojo starejšo sestro pa je Gospod takoj po njenem rojstvu že poklical k sebi. Imam pa še mlajšega brata Antona, s katerim sem zelo povezan.

Šolanje?

Po zaključeni osnovni šoli sem se vpisal na gimnazijo Moste. To so bila bolj nora leta in bil sem prav odpiljen najstnik (kot se pač za najstnike »spodobi«). Vse drugo me je bolj zanimalo kot šola in starša seveda nista bila nad tem nič kaj navdušena, še posebno pa ne nad šolskim uspehom. Saj tudi sam nisem bil, ampak takrat mi je za to bilo tako ali tako vseeno. Malo bolj me je začelo skrbeti, tik pred maturo – kako bo šlo. In je šlo – z božjo pomočjo, pa tudi sam

Andraž Arko, Natalija Podjavoršek in Edo Grabrijan kot Kneftra, Šivanka in Limež v komediji Lumpacij Vagabund.

sem se malo bolj zakopal v učenje. Rezultat: bilo je nekaj malega več točk, kot sem jih potreboval za vpis na Pedagoško fakulteto, kjer sem študiral socialno pedagogiko. Zelo sem si želel delati z mladino, v kar je ta študij še posebej usmerjen. V tem času sem se začel tudi bolj resno ukvarjati s filmi – do takrat sem jih samo rad gledal.

Kaj te je nagnilo k temu?

Delno že samo to, da me gledališče in film že od nekdaj privlačita, delno pa tudi sam študij, ko smo pri profesorju Slavku Gabru nekaj predavanj tudi posvetili vzgojnemu vidiku v nekem filmu. Potem pa se je začelo: Ksenja Hočvar, takratna urednica Mladega vala na Družini, me je povabila k sodelovanju. Počasi sem začel tudi oblikovati t.i. Filmski maraton, kjer se ob filmih skupaj učimo kritičnega in ozaveščenega gledanja filmov. Tako sem vse bolj začel vstopati v filmske vode, hkrati pa je gledališče postalo nekaj bolj postranskega.

Ko sva že ravno pri gledališču ... V času študija si tudi sodeloval pri Frančiškanski študentski gledališki skupini, ki je nastala iz študentske skupine pri frančiškanih na Tromostovju?

To so bili pa res lepi časi ... Skupaj smo odigrali kar štiri igre: Županovo Micko, Namišljenega bolnika, Lumpacija Vagabunda in Slugo dveh gospodov. Povabljeni smo bili tudi na različne konce po Sloveniji. Večina iz te ekipe je zdaj že poročena in imajo otroke, dva pa sva v klostru.

In kako je prišlo do tega?

Ja, to je pa v meni tlelo že nekako od prvega letnika srednje šole, ko sem na duhovnih vajah v Vipavskem Križu prvič

začutil klic. Pa sem seveda pobegnil – ne z duhovnih vaj, ampak pred klicem! Pač, imel sem svojo vizijo, da se bom poročil, si uredil družino ... Tudi izbira študija je bila s tem pogojena, saj bi kot socialni pedagog lahko delal z ljudmi, a mi zaradi tega ne bi bilo treba postati duhovnik. No, človek obrača, Bog obrne in tako se je zgodilo deset let kasneje – spet v Vipavskem Križu. Tokrat pa nisem pobegnil ... Potem se nisem kaj dosti ubadal, kam in kako naprej. Bilo mi je kar jasno, da k frančiškantom, saj sem bil z njimi zelo povezan, še posebno preko Frančiškanskih taborov in Centra frančiškanske mladine. Iz slednjega sem v času postulata tudi napisal diplomu in zaključil študij, potem pa je prišel na vrsto noviciat na Sveti Gori in na koncu prve redovne zaobljube, ki sva jih izrekla skupaj z br. Draganom.

Potem si moral ponovno začeti s študijem, tokrat teologije?

Tako je. In ni mi bilo ravno lahko spraviti se spet na začetek: vse te seminarske naloge, pa spet izpiti ... Saj, ko sem se s tem sprijaznil, je stvar kar lepo stekla – še prehitro. Zdi se mi, da sem se kar naenkrat znašel v petem letniku teologije.

Ampak poleg študija si se ukvarjal še z drugimi stvarmi ...

Ja, če bi bil samo študij, bi bilo pa zelo suhoparno. V veliko veselje mi je bilo (in mi

Novomašna podobica: Frančišek objema križ pri sv. Damjanu – narisala Urša Skoberne.

je še) sodelovati pri Frančiškanskih taborih, ki jih bratje, skupaj z Manjšimi sestrami s Svete Gore, pripravljamo za otroke in mladostnike. Pa tudi ljubezen do filmov ni prešla in tako sem še naprej delno ostajal tudi v teh vodah.

Prav za namen Frančiškanskih taborov, pa tudi za druge, sta z Uršo Skoberne začela izdajati slikanice ...

To je bilo pa tako: pri Založbi brat Frančišek smo za tabore izdali prevoda dveh slikanic, ki ju je napisala s. Chiara Amata. Potem pa ni bilo več kaj prevesti in smo se dela lotili kar sami. Prvi projekt je bila slikanica o Frideriku Baragu – Indijanski škof. Sledili sta še dve marijanski – Pastirica Urška in Marija Pomagaj. Ob praznovanju

osemstoletnice našega reda pa smo se usmerili v bolj »naše vode«. Tako je lani nastal Frančišek, naš brat, letoš pa To je to! – Serafinski svetniki I. reda. Če Bog da, ji bosta sledili še slikanici o II. in III. redu. Kot »dodatek« pa smo ob slikanicah izdajali tudi radijske igre za otroke na CD-jih, začeni z Zgodbo o Frančišku, pa vse do zadnjega o sv. Antonu Padovanskem.

Spomini na študentska leta, najlepši dogodek ...

Več jih je bilo – težko rečem. V splošnem je bilo obdobje, ko sem bil v klerikatu, lepo, pestro in zanimivo. Zelo mi je bilo všeč, da je bil naš magister (vzgojitelj)

P. Tomaž Hočevar, br. Andraž Arko in p. Marjan Čuk ob slovesnih zaobljubah.

p. Marjan Čuk, ki je bil že moj katehet v srednješolskih letih. Vsi skupaj smo rasli in se brusili v skupnem, redovnem načinu življenja. Bili smo dobra družba in te vezi ostajajo.

Potem je sledila še ena diploma, pa slovesne zaobljube in diakonat ...

Res je. Diploma je tokrat bila bolj filmsko-teološka, saj sem pod drobnogled vzela film Kristusov pasijon režiserja Mela Gibsona. Lani septembra pa je bil zame eden najpomembnejših dni v mojem življenju: na praznik povišanja Svetega Križa sem v frančiškanski cerkvi na Tromostovju izrekel slovesne redovne zaobljube in tako postal frančiškan za vse življenje. To ni bil ne samo eden najpomembnejših dni, ampak tudi

najlepših. Mesec in pol kasneje, natančneje 28. oktobra 2007, pa je sledilo še diakonsko posvečenje, ko nas je v Mengšu posvetil ljubljanski nadškof Uran. V tem času sem bil nastavljen v naš samostan na Viču, kjer so mi bratje omogočili dobro uvajanje v pastoralo in samo diakonsko službo. Seveda pa je bil to tudi čas nestrpnega pričakovanja duhovniškega posvečenja.

In ...?

Ja, potem se je kar zgodilo. Najprej teden duhovnih vaj na Svetih Višarjah, nato pa posvečenje v ljubljanski stolnici. Nimam besed, s katerimi bi to lahko opisal. Zdi se mi, da karkoli bi rekel, bi ne zajelo tega in bi lahko izpadlo banalno. Pač, izjemno, nepopisljivo, milostno. Ja, to je to! Duhovništvo doživljam predvsem kot milosten dar, saj sam za to nisem nič naredil. Vse je dar božje milosti.

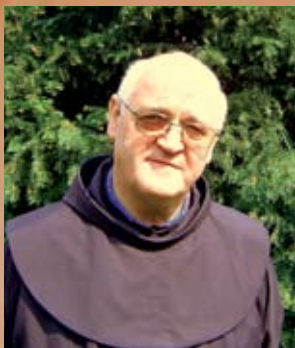

Gregor Gorenc, Boštjan Prevc, Tine Skok, Aleš Tomašević in br. Andraž Arko med slovesnostjo diakonskega posvečenja v Mengšu.

Če hoče kdo hoditi za menoj, naj se odpove sebi in vzame svoj križ in hodi za menoj (Mt 16,24). Vse je moje življenje je nekako povezano s križem in konec koncev je središče naše vere prav križ – križ, ki ga vsi nosimo skozi življenje za našim Gospodom, pa naj bo v katerem koli stanu. Temeljno je, da se z ljubeznijo in zvestobo trudimo vsak dan sprejeti in nositi svoj križ – kakršen koli že je. ■

Pripravil br. Janez Papa

Provincialovo pismo ubogim sestram klarisam

Drage in spoštovane sestre klarise v Nazarjah in v Dolnicah,

z velikim veseljem vam vsako leto za praznik sv. Klare napišem nekaj misli kot izraz hvaležnosti za vaše veselo in ponižno pričevanje pristnosti Bogu posvečenega življenja po načinu sv. Klare, za vašo molitev, s katero v nenehni adoraciji pred Najsvetejšim spremljate apostolsko in pastoralno poslanstvo naših bratov, in za duhovno pomoč, ki jo velikodušno nudite ljudem v stiskah in preizkušnjah. Čeprav živite v strogi redovni klavzuri in s tem fizično povsem ločeno od življenja med svetom, ste preko teh temeljnih duhovnih vezi – pričevanja, molitve, duhovne pomoči, še kako blizu nam, Frančiškovim bratom, Cerkvi na Slovenskem in ljudem, ki se pogosto in radi zatekajo v vašo oazo miru, molitve, vere in veselja.

Letošnje leto je za vas in za nas še posebno pomembno. Obhajate namreč 30-letnico vaše navzočnosti na prijaznem nazarskem griču ob sotočju Savinje in Drete, s tem pa tudi trideset let, odkar ste se ponovno vrnile v Slovenijo. Za ta jubilej ste izdale zelo posrečen izbor poezije, ki so jo napisale vaše sestre za najrazličnejše priložnosti, za bogoslužne praznike in čase, pozabile pa tudi niste na posameznike, do katerih čutite

posebno naklonjenost in hvaležnost. Zbirka pesmi, ki jih je izbrala, uredila in napisala spremno študijo dr. Marija Stanonik, ima zelo pomenljiv naslov: *VEČNA LUČ*. Pri tem naslovu ne gre le za večno luč, ki brli ob tabernaklju v naših cerkvah in kapelah, temveč ste ta večna in živa luč sestre klarise, ki v nenehni, štirindvajseturni neprekinjeni adoraciji v vaši kapeli pred Najsvetejšim izgorevate za evharističnega Gospoda in širite daleč naokoli luč vere, upanja in ljubezni. Zares:

*Večna luč gori
vse dneve, noči –
tu pred tabernakljem –
ker tukaj si Ti,
Luč večne Luči.*

Ob tridesetletnici vaše ponovne navzočnosti v naši domovini vam čestitam in želim, da bi vaši skupnosti v Nazarjah in v Dolnicah še naprej rasli po milosti in številu.

Tako Frančiškovi bratje kot ve, uboge sestre sv. Klare, smo na skupni poti pravljanja na praznovanje dveh jubilejev: 800-letnice ustanovitve našega reda, ki jo bomo praznovali prihodnje leto (2009), in 800-letnice začetka življenja sv. Klare pri sv. Damijanu v Assisiju (2012). Ta dva jubileja naj bi služila globljemu in boljšemu poznavanju frančiškanske in klariške karizme in ohranjanju živega ognja, ki sta ga prižgala sv. Frančišek in sv. Klara v hoji za Kristusom, ubogim in križanim.

Na tej naši skupni poti k jubilejnemu letu naj bi ponovno ovrednotili globoko povezanost, ki družijo manjše brate in uboge sestre sv. Klare, in neločljivo medsebojno dopolnjevanje. Ne morem imeti sv. Frančiška za svojega brata, če nimam sv. Klare za svojo sestro. K tej medsebojni povezanosti in notranji soodvisnosti nas znova spodbuja in usmerja naš generalni minister p. Jose R. Carballo v svojem pismu vsem ministrom OFM in asistentom OSC z dne 16. 2. 2008 (Glej: Poročila, št. 1/2008/3-4), ko nam med

drugim pravi: *»Zahvaljujem se vam za bratsko ljubezen, ki jo imate do sester, in za to, kar zanje naredite; spominjam vas na odgovornost, ki jo imamo v odnosu do njih, kakor sama Klara omenja v svoji Oporoki: In spodbujen od ljubezni do nas se je obvezal zase in za svoj red, da bo vedno imel marljivo skrb in posebno vnemo za nas kot za svoje brate.«* Generalni minister nas spodbuja, da naj imamo veliko ljubezen do ubogih sester svete Klare in da smo jim vedno blizu; da spoštujemo njihov način življenja, ki so ga izbrale; da jim nudimo duhovno asistenco, ki jo zahtevajo naše Generalne konstitucije (GK čl. 58), in da jim pomagamo na področju trajne in začetne formacije. Še več, generalni minister pravi: *»Zahtevam, da je v vzgojnem načrtu bratov, trajnem in začetnem, vedno prisotna klariška razsežnost naše karizme. Gre za odgovornost, od katere nihče izmed nas ni odvezan, če hočemo ostati zvesti obljudi brata Frančiška sestri Klari.«* Karizmo sv. Frančiška in sv. Klare moramo živeti v medsebojnem dopolnjevanju.

Drage sestre, naj te misli in želje ob prazniku sv. Klare zaključim z besedami spodbude sv. Frančiška, ki pomenijo hvalospev ubogim sestram pri sv. Damijanu in ki jih je napisal spomladi leta 1225:

*»Poslušajte, ve uboge,
ki vas je Gospod poklical,
ki ste izbrane iz mnogih krajev in pokrajin:
Živite vedno po resnici,
da boste umrle v pokorščini.
Ne ozirajte se za življenjem zunaj,
saj je duhovno mnogo boljše.
Z veliko ljubeznijo vas prosim,
da modro ravnate z miloščino,
ki vam jo daje Gospod.
Tiste, ki jih teži bolezen, in druge,
ki se trudijo zanje,
obojne to prenašajte v miru,
da se vam bo zdel ta napor zelo dragocen.
Saj bo vsaka kot kraljica kronana v nebesih
skupaj z Devico Marijo.«*

Ljubljana, na praznik sv. Klare 2008 ■
p. Viktor Papež, provincialni minister OFM

Biti »kozarec vode«

»Kdor dá piti samo kozarec hladne vode enemu izmed teh malih ... resnično povem vam, ne bo izgubil svojega plačila...«

Mt 10, 42

Kaj lahko danes še žene mlado dekle, polno navdušenja nad življenjem, v odločitev, da se popolnoma posveti oznanjevanju evangelija, sprejmei težko razumljivo logiko uboštva, pokorščine in čistosti ter odide daleč v misijone?

Odgovor je letošnjega zadnjega majskega dne blago zazvenel v primorskem Lokovcu nad Čepovanom, kjer je sestra Ana Slivka obljubila večno zvestobo Gospodu v inštitutu frančiškank Marijinih misijonark. Po osmih letih življenja in molitve v skupnosti je odločitev dozorela ...

Župnijsko cerkev sv. Petra in Pavla so napolnili ponosni domačini, Anini sorodniki z mamo, sestro in bratom na čelu, sestre FMM iz različnih delov sveta in drugi mladi prijatelji, ki so veselje tega dne delili z Ano.

Liturgijo večnih zaobljub so spremljale pesmi v hrvaščini, francoščini, slovenščini, španščini in angleščini ... Navzoč je bil tudi Anin stric Stjepan Sokolović, duhovnik na Hrvaškem, pisana družina sester pa je majhni vasi na Slovenskem približala vesoljna obzorja Cerkve.

Slovesnost je vodil Gregor Kunej, ki je v svoji pridigi slikovito opisal poklicanost Ane in vseh sester frančiškank Marijinih misijonark: biti kot kozarec hladne vode vsem, h katerim so poslani, odgovarjati preprosto in pozorno na vsakdanje izzive ob srečevanju z ljudmi, lačnimi ljubezni in sprejetosti.

Ana je svoje zaobljube Bogu izrekla pred provincialno predstojnico s. Marylo, ki ji je na koncu, v imenu vrhovne predstojnice

s. Christiane, oznanila, kje jo čaka njeno prvo misijonsko poslanstvo: na daljnem jugu Brazilije, kamor se Ana odpravlja naslednje leto.

Po maši so se navzoči zadržali ob klepetu in prigrizku in sestri Ani čestitali za pogumni korak ter ji zaželeli obilo blago-

slova na njenih nadaljnjih poteh. Nato so sledile skupne večernice, ki so zaokrožile bogat dan in glasove zbranih 'svatov' zopet zljile v zahvalo Bogu za dar Anine redovne poklicanosti.

Naj se naša sestra Ana z vsem, kar je, dotakne mnogih src in jim spregovori o neizmerni Božji ljubezni! ■

**Besedilo: Simon P.
Fotografije: Janez Kotar**

Za(ob)ljubljenka že 70 let

V nedeljo, 15. junija 2008, smo se sestre frančiškank Marijine misijonark veselile visokega jubileja s. Marije Jurejevčič. Sestra Marija je praznovala 70 let redovnega življenja, kar pomeni 70 let življenja za Gospoda, darovanja za Cerkev in za ljudi. Na slovesnosti v župnijski cerkvi v Lescah se je zbralo veliko sorodnikov iz rodne Bele Krajine, prijateljev in znancev iz Lesc ter drugih krajev, kjer so poznali s. Marijo.

Sveto mašo je daroval frančiškan p. Miha Vovk, somaševala pa sta domači župnik g. Štefan Babič in cistercijan br. Kristof Čufer, domačin iz leške župnije. Lepo slavje je olepšal otroški pevski zbor iz župnije, ki je skupaj s s. Marijo prepeval: »Kaj naj povrnem Gospodu za vse dobro, kar mi je storil? Dvignil bom zveličavni kelih in slavil Gospoda.«

Po sveti maši je sledilo kosilo v župnišču, ki se je sklenilo s prepevanjem domačih pesmi. Čisto na koncu pa je s. Marijo presenetil obisk mladih iz Borovnice in g. Janeza Šilarja. Mladi so čudovito prepevali in zaplesali s. Mariji v veselje. Lepo popoldne smo zaključili v samostanski kapeli z večernicami in molitvijo pred Najsvetejšim.

Redovna pot s. Marije se je začela v Ljubljani na Mirju, kjer so jo sestre sprejele v prednoviciat in jo nato poslale v Italijo, v Grottaferrato, kjer je odkrivala Gospoda, njegovo ljubezen in se mu pustila obli-

kovati. Svoje poslanstvo je nadaljevala v Vatikanu, kjer je v srcu Cerkve darovala življenje za vse njene potrebe. V času njenega življenja se je na Petrovem sedežu zamenjalo kar 13 papežev!

Leta 1973 se je vrnila v Slovenijo v Cerklje. Tu je bila katehistinja, obiskovala je bolnike in navezala veliko stikov z ljudmi iz župnije. Kasneje je bila poslana v skupnost v Lesce, kjer še danes slavi Gospoda z darovanjem težav svoje starosti. ■

s. Mojca Korošec FMM

Skupine s Frančiškovo karizmo v Nazarjah: Frančiškov svetni red, Frančiškovi otroci in mladina

Ker je družina res družina v pravem pomenu, če so poleg starejših prisotni tudi otroci in mladina, bomo predstavili vse tri skupine, ki živijo in delujejo v frančiškanski župniji Marija Nazaret v Nazarjah. Začeli bomo kar pri najmlajših.

Skupina Frančiškovih otrok deluje v Nazarjah že 16 let. Prvi, že odrasli "Frančiškovi otroci", se še vedno radi spominjajo časov, ko so se srečevali na samostanskem hribu. Pravi razcvet smo doživeli v zadnjih dveh letih, ko je duhovni asistent pri nas naš župnik p. Franci Kovše. Okrepila se je skupina Frančiškovih otrok, zbirati pa se je začela tudi mladina.

Frančiškove otroke je dolga leta ob pomoči duhovnih asistentov usmerjala s. Marinka Napotnik. Vsako leto so se s svojim prispevkom udeleževali festivalov FO in FRAMA. Ob enoletnem delovanju pri nas preteklo leto je vodenje prevzel br. Ambrož Mušič, sedaj pa se zbirajo pod vodstvom p. Francija dve soboti v mesecu.

Prelomnica za mladino je bila lanska podelitev zakramenta sv. birme, ko so nekateri končali z obiskovanjem verouka in se jim je

porodila ideja, da se na neki način sestajajo še naprej. Z velikim zagonom so se lotili načrtovanja dejavnosti, saj jim tovrstno druženje pomeni veliko. S p. Francijem odpirajo teme, ki so za čas odrasčanja usmerjanje na pravo pot in v veliko pomoč tudi staršem pri vzgoji naše mladine. Srečanja imajo vsako soboto po večerni maši, tudi med počitnicami.

FO in FRAMA so imeli v letošnjem letu tudi enoletne obljube, o čemer smo že pisali v eni od preteklih števil Brata Franciška. Obljube je izreklo kar 11 Frančiškovih otrok in 10 članov mladine.

V matično knjigo KB Nazarje, ki smo jo vzpostavili leta 1987, je vključno z letošnjim letom vpisanih 18 članov z zaobljubami, žal je pet že pokojnih, nekateri pa se zaradi starosti srečanj ne morejo več udeleževati. Seveda pa je bratstvo v Nazarjah delovalo že mnogo pred letom 1990, kar nam potrjujejo najstarejše še živeče članice KB. Bil je čas, ko je bratstvo delovalo s polnim elanom, prišla pa so tudi obdobja, ko ni bilo prave motivacije. In takrat je bila resnično molitev tista, ki je bratstvo povezovala. Seveda tudi molitev sester klaris, ki imajo na nazarskem samostanskem griču svoje domovanje že 30 let. V zadnjih dveh letih se je število članov opazno povečalo. V letošnjem letu je zaprosilo za vstop v noviciat – leto preizkušnje – kar 8 odraslih, dve sestri pa sta izrekli zaobljube. Tako naše bratstvo šteje 13 članov z zaobljubami in 8 članov v noviciatu. Prav veseli smo, da so se nam končno pridružili tudi moški.

Srečujemo se vsako 3. nedeljo v mesecu po jutranji maši. Poleg molitve, nagovora duhovnega asistenta p. Francija, razmišljanja in nizanja misli, sledi ob koncu še družabni del.

Bratstvo je aktivno na različnih področjih v župniji. Vodi romarsko pobožnost vsako četrto nedeljo popoldne in sodeluje pri sveti maši za duhovne poklice, ki sledi molitveni uri. V adventnem in postnem času kot ostale skupine v župniji molijo rožni venec in vodi križev pot, svojo molitveno uro ima tudi na veliko soboto ob božjem grobu in na dan celodnevnega češčenja v Nazarjah, na porcijunkulo.

Člani bratstva so tudi člani drugih delujočih skupin – župnijske Karitas, misijonske skupine, zakonske skupine, aktivno pa s vključujejo tudi kot bralci pri bogoslužju ter krasitelj in čistilci božjega hrama. Dve od članic vsakodnevno molita rožni venec pred jutranjo sveto mašo.

Kljub temu se radi srečamo tudi zunaj teh obveznosti. V poletnem času, ko srečanj nimamo, skupaj z otroki in mladino organiziramo družabno nedeljsko popoldne – bodisi v naši župniji ali zunaj nje.

Nad naše delovanje kličemo obilo božjega blagoslova, želimo pa si, da bi preprosto življenje sv. Frančiška in sv. Klare, prežeto z nenehnim češčenjem vsega stvarstva, navdihnili še koga iz naše župnije. In da bi otroci in mladina nadaljevali svojo rast na temeljih, ki jih gradijo. ■

s. Irena Vačovnik FSR

Romanje v Assisi od 24. do 28. junija 2008

V okviru FSR KB Kamnik smo organizirali romanje z avtobusom po Frančiškovih krajih. Srce romanja je bil seveda Assisi, rojstni kraj našega svetnika Frančiška Asiškega. Ker je precej bratov in sester, ki se romanja iz tega ali onega vzroka niso mogli udeležiti, smo se odločili za bolj odprto različico. Naši ministranti so si s pridnim sodelovanjem pri bogoslužjih prislužili točke, ki so jim omogočile zastojno udeležbo na romanju. Poleg družinskih članov pa so se lahko prijavi tudi drugi farani od tu in tam. Tako je nastala prijetna in pestra družba za cel avtobus. Imeli smo tudi tri člane, ki so se peljali z nami do Assisija, potem pa jo peš mahnili do La Verne, kjer smo se zadnji dan romanja spet srečali. Okvirni program romanja nam je pripravil p. Robert Bahčič, ki nam je uredil vse formalnosti v zvezi z bivanjem v hotelu in nas tudi vodil po Frančiškovih poteh. Poleg njega sta za našo duhovno plat skrbela še p. Boris Markež in gospod Jože Razinger, ki sicer službuje v Šmartnem v Tuhinjski dolini.

Gospa Majda Peterlin je sestavila poučno in prijetno brošurico z zemljevidi, opisi krajev, ki smo jih obiskali, za vsak dan posebej, vsebuje pa tudi potek maš in pesmi, ki smo jih pod njeno taktirko prepevali. Iskrena hvala za ves njen trud! Po prijetni in ne preveč utrujajoči vožnji z več postanki smo se v poznopoldanskih urah pripeljali v hotel v Rivortortu, kjer smo prvo noč prespali, naslednji dan pa smo se preselili v hotel La Grazia, kjer smo ostali do konca romanja. Zjutraj naslednjega dne smo si najprej ogledali cerkev v Rivortortu, ki je postavljena na kraju novega začetka in nadaljevanja duhovnega življenja bratov in reda. Zatem smo se z avtobusom odpeljali do Assisija, kjer smo si ogledali kraj, kjer se je rodil sv. Francišek

(San Francesco Piccolino) – po legendi naj bi se sveti Frančišek rodil v hlevu kakor Kristus –, in novo cerkev, kjer je bivala družina Bernardonejevih. Pot nas je vodila do stolnice sv. Rufina. Pri krstnem kamnu v stolnici sta bila krščena sveti Frančišek in sveta Klara. Stolnica svetega Rufina predstavlja začetni odnos Klare z Bogom. Po prelepem srednjeveškem mestecu, ravno prav obljudenem za mesec junij, smo prispeli do bazilike svetega Frančiška, ki se mogočno dviga nad mestom in mu daje pečat večnosti. Za natančen ogled in globlji stik bi človek porabil več dni, tako pa so bili na delu vsi čuti, ki so bili na koncu tako polni vtisov, da smo jih še dolgo premlevali v tišini svoje notranjosti. Po kosilu smo se odpeljali k svetemu Damijanu, kjer smo poleg ogleda imeli sveto mašo, pri kateri smo po svojih močeh in zmožnostih sodelovali vsi. Kakor je podoba Križanega nagovorila svetega Frančiška, naj popravi njegovo cerkev, je nagovorila tudi vsakega izmed nas. Po prijetnem druženju pri večerji smo se sprehodili še do Porciunkule, kjer so bratje prebivali, ko so jih pregnali iz Rivortorta. Naslednji dan je bil prav tako bogat z vtisi kot prejšnji. Odpeljali smo se proti Rietski dolini. Najprej smo se ustavili v Grecciu, kjer je Frančišek postavil prve žive jaslice. Tam smo imeli sveto mašo. Obhajali smo praznik Gospodovega rojstva, saj se ta kraj imenuje tudi Betlehem. Pet kilometrov iz Rietija je kraj Fonte Colombo (studenec golobov), kjer je sveti Frančišek po Božjem navdihu napisal Vodilo. To je tudi kraj, kjer so svetemu Frančišku operirali oči. Pet kilometrov iz mesta Rieti leži svetišče La Foresta. Tja se je sveti Frančišek umaknil, da bi v miru počakal na

operacijo oči. Tu je že pred Frančiškovi časom stala cerkva, posvečena svetemu Fabijanu. To je zgleden samostan z lepo urejenim vrtom, za kar skrbijo nekdanji odvisniki od vsakovrstnih drog, ki tu tudi živijo kot skupnost Mondo X. Ker smo imeli še dovolj časa, smo se povzpeli v kraj Poggio Bustone, kjer je cerkev sv. Jakoba st. Tu so bili bratje prvič deležni prijaznosti ljudi, kar se jim je kasneje dogajalo po vsej rietski dolini. Zato je sveti Frančišek ljudi na tem kraju pozdravil: »Dober dan, dobri ljudje.« Po večerji je sledil še obisk Assisija ponoči, ko dobi kraj romantičen in skrivnosten navdih.

Kar prekmalu je prišel zadnji dan. Bili smo tako uigrana ekipa, da bi mirno lahko nadaljevali še naslednji teden. A kaj se hoče, vse lepo se enkrat konča. Ker na La Verni, kamor smo bili namenjeni, ni bilo prostega termina za sveto mašo, so jo naši duhovni voditelji darovali kar v kapeli nasproti hotela. La Verna leži na višini 1128 metrov in odprl se nam pogled na celotno dolino Casentino, ki jo obdaja apeninsko pogorje Protomagno. Ta kraj je znan po tem, da je tu sveti Frančišek prejel Kristusove rane (l. 1224). Ko smo tja prispeli, so se nam pridružili naši peš romarji, taki »ta pravi« (Miha, Vido, Jošt), ki so kakor sveti Frančišek vse svoje imetje nosili s seboj, spali pa pod sestro Luno. Pot jih je vodila iz Assisija preko Valfabrica, Gubbia, Sansepolcra, Caprese Michelangelo

do La Verne. Ker ni šlo vse po izračunih, so vmes uporabili tudi avtobus. Vse dni so imeli prijetno toplo ozračje preko 32°C, pa so kljub temu prehodili 110 km, kar je tretjina poti Camino di Assisi.

28. junija smo v večernih urah duhovno bogatejši prispeli v Kamnik. Na vprašanje, kako se počutim po romanju, odgovarjam: »Lebdim nekako pol metra od tal.«■

Mir in dobro.

s. Marta FSR

Darovi za revijo Brat Frančišek

V času od 1. 4. do 30. 6. 2008 ste darovali za revijo Brat Frančišek 877,20 EUR.

- 185 €** Minoritski samostan
- 152 €** KB Sveti Jurij
- 100 €** Jože Škrabec
- 42 €** KB FSR Mimena
- 25 €** Šolske sestre, Francka Korošec, Grbec, Jožefa Sešek, Marija Kozmus, Marjan Mihael Kuk, Matjaž Ciril, Petra Škvorc, Sestre FBS, ŽU Zg. Korena
- 18 €** Minoritski samostan
- 15 €** Anton Grobin, Pavla Mrak, Sandi Willewaldt, Anica Vadnjak, Ivan Glušič, Jana Puš, Marija Hvalič, Marija Maroša, Marija Rak, Marjetka Pintar, Vida Jerebic, Vlasta Lipovšek
- 8,40 €** Franc Kramer, Marija Mali
- 8 €** Anica Hriberšek
- 5 €** Ani Murko, Ines Čeligoj, Zofija Sivec

Bog povrni za Vaš dar, tudi tistim, ki niste poimensko zapisani, ker ste darovali v svoji skupnosti ali župniji!

Tabor PB FSR mariborske metropolije

Sv. Duh na Ostrem Vrhu 25. 06. 2008

Kot že vrsto let zapored je tudi letošnji tabor pokrajinskega bratstva Frančiškovega svetnega reda mariborske metropolije potekal pri Svetem Duhu na Ostrem vrhu, tik ob meji s sosednjo Avstrijo. Vsa leta ga združujemo s praznovanjem dneva državnosti, 25. junija – za nas Slovence res pomembnega dneva.

Običajno zbiranje pri spomeniku je letos nadomestilo kar zbiranje v večnamenski dvorani tamkajšnjega gostišča, kjer smo čakali na pomembno gostjo gospo Ljudmilo Novak, poslanko evropskega parlamenta, ki se je vabilu skupaj z možem z veseljem odzvala. Kajti rdeča nit letošnjega srečanja je bila naša preljuba domovina oziroma, kot bi rekel sv. Frančišek: »Hvaljen moj Gospod v moji domovini.«

Pozdravil nas je predsednik PB FSR g. Milan Fras, prisluhnili pa smo tudi sporočilu, ki ga vsako leto posebej za to srečanje prispevajo sestre klarise, ki nas skozi celodnevno dogajanje spremljajo z molitvijo. V uvodnem govoru nam je ga. Ljudmila Novak podala razmišlja-

nje o naši mladi slovenski državi – naši domovini. V nadaljnjem pogovoru z njo smo lahko navzoči doživeli utrip delovanja evropskega parlamenta, v katerem Slovenijo zastopa ga. Novak skupaj s še šestimi poslanci. Dogajanje v dvorani so s prepevanjem slovenskih narodnih pesmi popestrili Frančiškovi otroci in mladina iz Nazarij.

Sledil je bratski obed in priložnost, da poklepemo s sestrami in brati drugih bratstev.

Med molitvijo svetlega dela rožnega venca smo se v nadaljevanju v procesiji povzpeli do cerkve Sv. Duha na vrhu hriba. Sveto mašo je ob somaševanju prisotnih duhovnikov vodil kapucinski provincial p. Štefan Kožuh, z domovinsko obarvanimi prispevki pa so mašno daritev obogatila posamezna bratstva FSR.

Z zahvalo nebeškemu Očetu za našo samostojno Slovenijo, za košček planeta, ki je vreden imena raj pod Triglavom, smo sklenili letošnji tabor sester in bratov 1. in 3. reda FSR, Frančiškovih otrok in mladine ter simpatizerjev duhovnosti sv. Frančiška. ■

Irena Vačovnik FSR

Intervju z Mileno in Zvonimirjem Pintaričem

Tokrat predstavljamo mlado družino iz župnije sv. Peter in Pavel na Ptuju. Srečali smo se v prelepih prostorih minoritskega samostana, ki se lahko pohvali z najstarejšo Frančiškovo družino v Sloveniji. Leta 1927 so zapisane prve zaobljube, prej pa ni pisnih virov. Milena in Zvonimir sta prijatelja svetega Frančiška. On po zgledu sv. Jožefa mizari in rezbari, Milena pa je najprej mama, svoj čas in talente pa daje na razpolago tudi drugim kot katehistinji. Lani sta začela zahajati na srečanja Frančiškove družine. Ker v mesecu septembru začinjamo novo šolsko leto, upamo, da bo tudi ta pogovor komu v spodbudo in pomoč na poti k Frančiškovega svetnemu redu.

Bi lahko najprej predstavila vajino družino?

Milena: Spoznala sva se tukaj, v »kloštru«, pred davnimi leti in sva potem kot fant in dekle skupaj hodila tri leta. Potem sva se poročila in zdaj živimo na moževem domu. Letos bova praznovala 19. obletnico poroke. Imava 16-letnega Petra, 15-letnega Luka, David pa je star 13 let. Vsi so ministrantje! Imamo še 3-letnega Antonia in čakamo še eno detece, ki se ga vsi veselimo.

Drugače pa je »klošter« najin drugi dom.

Verjetno je »klošter« zelo povezovalen, se veliko dogaja tukaj?

Zvonimir: Res je, a žal je tako, da včasih raste, drugič pa spet pada. To nihanje se opaža pri vseh skupinah!

Milena: Mladinska skupina, pa zakonska skupina, bila sva tudi pri skavtih, zdaj pa smo Frančiškovi! Tukaj se ogromno dogaja tudi na dekanijski ravni, ker je prostor za več ljudi. Pa glasbena šola je odprla možnosti za zbiranje ljudi in še in še!

Kako sta se odločila, da bosta hodila na srečanja Frančiškove družine? Vaju je kdo povabil ali sta sama poiskala pot do nje?

Zvonimir: Midva sva bila vedno Frančiškova. Sva prijatelja z brati minoriti in sva bila dolgo skavta, tudi skavtska voditelja in še v zakonski skupini, s katero smo šli skupaj v Assisi, kjer smo še bolj spoznavali Frančiška. Tam smo živeli v kampu, to pomeni, da prideš zjutraj iz šotora in se najprej v nekoga »zaletiš« in mu rečeš: »Dobro jutro!« Vedno smo bili skupaj, to je najlepše!

Milena: Res je! V Assisi smo šli s tremi fanti, takrat še nismo imeli Antonia. Tega se sploh ne da opisati. Kakšna preprostost! Trije pari se še vedno srečujemo. Preprosto se srečamo. Spečemo kruh in uživamo v srečanju drug z drugim! To je tako osvobajajoče! To so »duhovni sorodniki«! Zelo imava rada Frančiška. Še vedno je aktualen! V Assisiju smo obiskovali svete kraje in zadihali čisto drugače. Ko smo se vrnili domov, sva skupaj z br. Mihom naredila knjigico vseh krajev in razmišljanj, kjer smo bili, in smo to podarili vsaki družini. Želiva si še enkrat iti samo v Assisi in hoditi peš, začutiti te poti ...Zdaj, ko nisva več v zakonski skupini, sva razmišljala, kaj bi. Iskala sva, ker sva vedela, da potrebujeva nekaj duhovnega. Potem sva malo povprašala s. Dorico in spoznala, da bi se lahko našla tam!

Zvonimir: Zdaj sva prišla v Frančiškovo družino in se tukaj dobro počutiva.

Milena: Leto dni sva se pripravljala, da bi prišla zraven. Potem sva vprašala, ali lahko prideva, in so bili tako veseli! Res lepo so naju sprejeli.

Zvonimir: Pogrešam pa še kakšnega mladega, ki bi prišel zraven. Zdaj sva edina mlajša. Povprečna starost v našem bratstvu je 78 let! Res so ostareli, zato si vsi želimo, da bi se družina pomladila.

Mogoče pa je upanje pri skupini Frančiških otrok, saj je v vaši župniji kar lepa skupina!

P. Matei Sentes (duhovni asistent FO), ki nas je prišel pozdravit in se je za trenutek pridružil našemu pogovoru, je povedal: Zdaj ni več toliko otrok, samo deset jih je! Včasih kakšen več, včasih pa manj. Saj se redno udeležujemo festivala FO, maja smo bili na Viču. Problem je, ker so isti otroci tudi pri ministrantih ali pri otroškem zborčku. Težko jih je dobiti, ker je toliko druge ponudbe, tudi v šoli, pa v glasbeni šoli ...

Milena: Treba je dosti vztrajnosti in opore tudi s strani staršev. Za to je potrebna osebna odločitev in dozorevanje!

P. Matei: Pomemben je tudi zgled: če eden pride, bo prišel tudi njegov prijatelj! Enako je pri Frančiškovi družini. Če bosta Milena in Zvonimir vztrajala, bosta tako pritegnila in navdušila še koga. Tukaj gre za red in ljudje se mogoče bojijo kjerkoli se zavezati. Težava je tudi zaradi starosti bratov in sester, saj niso mogoče kakšne posebne aktivnosti. Gremo na romanje, nekaj pa jih je še pri Karitas. V preteklosti so bili člani Frančiškove družine steber župnije!

Te težave so v veliki meri tudi slovenski problem – bratstva se starajo, pomlajujejo pa se zelo počasi. Milena in Zvonimir, imata zaradi tega kakšne pomisleke glede vstopa v Frančiškovo družino?

Milena: Ne, sploh ne! Meni se zdi, da se toliko lahko naučim od teh, ki so že dolgo

v Redu. Ta njihova zvestoba! V avgustu imamo enodnevno duhovno obnovo in se prav veselimo, da bomo en dan skupaj! To je eno samo bogastvo! Ta skupina živi izredno povezanost med živimi in pokojnimi člani. Daruje se maša in molimo za vse pokojne.

Zvonimir: Ko smo imeli župnijski dan, je Frančiškova družina imela svojo stojnico! Vsi smo prispevali misli in ideje, midva pa sva to zapisala na plakat. To je bilo živo! Izdelali smo tudi križke Tau.

Zvonimir: Imava prijatelje, ki naju spremljajo na tej poti in naju sprašujejo, kako je ...

Milena: Delimo si izkušnje.

Zvonimir: In bogatimo drug drugega!

Potem sta že koga povabila, da pride zraven?

Milena: Tudi, da. S prijatelji se pogovarjamo. Oni so v drugih skupinah in se tako bogatimo. To je Božja njiva.

Razmišljata o tem, da bosta začela noviciat in naredila zaobljube?

Zvonimir: Mislim, da je narediti obljubo velik korak in odločitev, zato bi raje imel čas za spoznavanje Reda.

Milena: Razmišljam o tem! Meni se zdi Frančišek povabilo k preprostemu življenju. V naravi res srečaš Boga! In življenje po evangeliju je opora v današnjem tempu življenja! Mene to zelo nagovarja! Bom počakala, da stvar dozori, si pa želim, ko bo prišel čas za to! Zdi se mi, da naju pot življenja res vodi po zgledu svetega Frančiška.

Se vama zdi, da bo po zaobljubah kaj drugače oz. kaj pričakujeta?

Zvonimir: Da, mislim, da bo drugače. Sem hodim z veseljem! Tudi v naši družini se je marsikaj spremenilo. Ko greva midva na skupino (srečanje imamo vsako drugo nedeljo po deveti maši), eden od fantov skuha kosilo, drugi počisti, tretji pa je »varuška«!

Milena: Mislim, da se je v mojem življenju tudi kaj spremenilo. V srečevanju z brati in sestrami odkrivam Boga. Mene nič ne moti, da so tu sami starejši. Lepo mi je, da se lahko od starejših učim. Vsi bomo enkrat

Zvonimir: Frančišek mi je všeč zato, ker je preprost in je živel z naravo!

Draga Milena in Zvonimir, hvala za vajino pričevanje! Naj vaju dobri Bog še naprej vodi po poti do cilja, sveti Frančišek pa naj prosí za vaju in vajino družino! Mir in vse dobro! ■

Pogovarjala sva se s. Mateja in br. Metod Trajbarič, FSR

V spomin na pokojnega brata Milana Kovšeta FSR

starejši. Vsak da skupini tisto, kar zmore – z nasmehom, prijaznostjo. Na tej poti čutim neko zaupanje in tudi povezanost med nama z možem, ker sva se oba odločila, da greva to pot. Frančiškova družina se mi zdi bolj široka in bolj poglobljena kot zakonska skupina.

Mislita, da vama zgled sv. Frančiška pomaga lažje živeti po evangeliju, kar danes pomeni tudi »plavati proti toku« oziroma ravnati drugače, kot je javno mnenje?

Milena: Absolutno! Sveto pismo je res bogastvo! Vsak dan ga berem. Začela sem s Psalmi in že zjutraj preberem vrstico in potem isto vrstico še enkrat zvečer. To je res moč, zgled sv. Frančiška in njegovo iskanje očeta, ki ga je našel v Bogu. Nagovarja me tudi sv. Klara v ljubezni do evharističnega Jezusa, ko želi vedno biti ob Njem in dopustiti, da jo On objame. Mislim, da brez vere ne bi mogla plavati proti toku! Vera je dar!

Bi kaj sporočili tistim, ki se, tako kot vidva, še »spogledujejo« s sv. Frančiškom in Frančiškovim svetnim redom?

Milena: Najprej sem začela moliti »O vzvišeni in veličastni Bog«. Mislim, da je treba nenehno iskati. Bog te kliče, ti pa moraš začutiti, če je to zate prava pot! In ne se bati. Zaupam, da me Gospod vedno vodi tja, kjer me hoče imeti. Mislim, da ima vsak svojo pot. Je pa krasno, ko srečaš tiste, s katerimi lahko skupaj rasteš v skupnosti, kot bratje in sestre v Frančiškovem svetnem redu.

Naj se te spomnimo ob zadnjem slovesu – v imenu Frančiškovega svetnega reda Vitanje in Frančiškovih otrok Vitanje.

Radi bi ti izrekli besede zahvale za vse, kar si dobrega storil za naše krajevno bratstvo, saj si bil tisti naš brat, ki je bil vedno in povsod pripravljen pomagati, kadar koli smo potrebovali pomoč v FSR in FO, saj nobena igra, ki so jo predstavljali, ni bila brez tvoje pomoči.

Prosili pa bi te, da odslej, sicer na drugačen način, a še bolj trdno stojiš ob naši strani.

Vsi te bomo pogrešali, tebe, tvojo dobroto, tvoj nasmeh, tvoje izkušnje in tudi tvoje dobre zglede, ki si jih dajal svoji čudoviti družini in tudi našemu krajevemu bratstvu FSR v Vitanju.

Pogrešali bomo dobroto tvojega srca in lesk tvojih oči, iz katerih je vedno sijalo upanje v tvoj mir in dobro.

Brat Milan, ko te bomo najbolj pogrešali, boš najbolj med nami.

Hvala ti za vse!

Dragi Milan, hvala ljubemu Bogu, da smo te imeli! Gospod naj ti podeli svoj večni mir, brat Milan! ■

FSR in FO Vitanje

Odmevi s Frančiškovega tabora

Osemnajsti Frančiškov tabor je bil na Planini nad Ajdovščino. Tam smo bili dobrih pet tednov. Vsak teden je bilo na taboru okrog sedemdeset otrok ali najstnikov in nekako med deset in petindvajset animatorjev. Za program in vodenje smo poskrbeli manjši bratje in sestre sv. Frančiška, pri hišnikovanju, kuhanju in petju pa so nam pomagali mladi, ki želijo služiti Bogu na Martin način. Slike zgovorno pričajo o dogajanju. Ob koncu smo hvaležni Bogu, da smemo biti orodje v njegovih rokah in da po nas dela čudovite reči. ■

Zbrala in zapisala s. Tatjana, MSF

V letni dvorani smo pod zavetjem dreves prisluhli življenjskim zgodbam različnih serafinskih svetnikov. Kakšno malenkost smo dodali še sami, kakšno pa najrazličnejši gostje.

V različnih delavnica h smo počeli različne stvari. V eni smo izdelovali papir...

...v drugi so nam naredili kitajske frizure in make up...

...v tretji smo se učili kitajskih pismenk...

... izdelovali smo prave kitajske svetilke... in sedaj si že lahko mislite, da smo imeli dan, ki smo ga poimenovali »kitajski dan«. Ker je bl. Gregor Marija Grassi misijonaril med Kitajci, smo se odločili, da spoznamo kitajsko kulturo in navade.

Letošnja novost na taboru je bil trampolin. Toda tako kot letiš na živem trampolinu, na kupljenem ne moreš. Pa še bolj zabavno je. Še sreča, da smo imeli toliko dobrih animatorjev!

Seveda smo imeli vsak dan tudi sveto mašo. Največkrat v naravni katedrali, če je vreme dopuščalo.

Na celodnevni izlet smo se podali v Vipavski križ. Pravzaprav pa nismo imeli izleta pač pa romanje k Svetemu križu. Romali smo skupaj z bl. Egidijem Asiškim, ki je bil eden prvih Franciškovih bratov, ki je romal na različne svete kraje.

Veliko veselje na taboru so nam naredile ovčke.

Zvečer smo imeli prave koncerte: včasih so nas obiskali glasbeni gostje (Sašo Mugerli, župnik na Planini, kjer smo taborili), včasih pa smo prepevali kar sami.

Večerna zbranstvo in zavzeto poslušanje nekaterih udeležencev...

Ko so nas ob zaključku prišli iskati starši, je bila letna dvorana skoraj premajhna. Pa nič ne de. Smo pa dobili priložnost, da se nekoliko bolj »stisnemo« k svojim staršem, ki jih seveda cel teden nismo prav nič pogrešali...

Pogovor s predsednicami

Natalija Podjavoršek, prva predsednica FO in FRAMA v Sloveniji

Se lahko na kratko predstaviš?

Sem Natalija Podjavoršek, prva predsednica NS FO in FRAME v Sloveniji. Tri mesece pred rojstvom prvega sina sem to »častno« funkcijo z veseljem predala svoji naslednici Fani. Sin Gal je junija meseca dopolnil tri leta, skupaj z njim pa se je s torto sladkal tudi njegov sedaj leto in pol star bratec Jon.

Kako si prišla v stik s Franciškovimi otroki in mladino?

S sv. Franciškom in sv. Klaro sem se prvič srečala na romanju v Assisi leta 1996. Tja me je popeljala starejša sestra Jana, ki je bila v Assisi, Franciška in Klara že zelo, zelo zaljubljena. Mene pa takrat ni prepričal. V kakšnih malenkostih me je sicer nagovoril, toda bilo je pre malo, da bi se odločila po njegovem zgledu stopati za Gospodom. Leto kasneje so v Assisi romale družine iz župnije Marijinega oznanjenja v Ljubljani. Prosili so me, da prevzamem del programa za manjše otroke. Ker imam rada izzive, sem nalogo sprejela. Večino teh otrok je že pred tem obiskovalo skupino Franciškovih otrok v župniji, kar je pomenilo, da so o sv. Francišku vedeli dosti več kot jaz. Začela sem brati Franciškovje življenjepise in iskati dejavnosti, ki bodo tega velikega svetnika otrokom še bolj približale. Sočasno sta pater Silvin in pater Marjan pripravljala program za starše teh otrok. In potem se je zgodilo. Postavili smo šotore nad Assisijem in skupaj preživeli nepozaben teden. Teden, ko sem se tudi jaz zaljubila v umbrijskega ubožca. Očitno sem se morala s sv. Franciškom srečati z otroškimi očmi. Zaljubili so se tudi starši otrok in so zato zadnji dan romanja v Assisiju začeli pot v FSR. Sama sem postala animator FO in to ostala do poroke in še malo.

Spomini na ta čas so čudoviti. Festivali, srečanja narodnega sveta, duhovne vaje, ...Veliko sem pridobila skoraj na vsakem srečanju z otroki, veliko pa tudi na II. kongresu Franciškovje mladine na Portugalskem, ki sem se ga udeležila skupaj z Danijelom, Uršo in p. Primožem. Ta kongres je bil v poletju, preden smo začeli intenzivno pripravljati nov statut za Franciškovje otroke in mladino v Sloveniji. Sledila so srečanja s FRAMO iz Hrvaške. Kot predsednica FO in FRAME sem skupaj s hrvaškim predsednikom FRAME prevzela vodenje tretjega kongresa Franciškovje mladine. Odšla sem na »Giovani verso Assisi«, kjer sem o Francišku izvedela čudovite stvari, tudi potem, ko sem si domišljala, da mi o njem težko pove kdo še kaj novega. Mesec pred poroko smo z mladino poromali v Assisi s kolesom. Tudi moj bodoči mož Matjaž je kolesaril z nami in se tako na moje veselje s Franciškom srečal tudi on.

In kaj počneš sedaj?

Rojstvo sinov je malce spremenilo tok življenja in tako sedaj že tri leta nisem bila v Assisiju, toda v to, da bom tja kmalu poromala s svojo družino, ne dvomim. Francišek namreč zame

ostaja najboljši kažipot za v nebesa, čeprav trenutno nisem »uradno« povezana z njim.

Kako gledaš na prihodnost?

Kako vidim Frančiškove otroke in mladino v prihodnosti? Ravno danes me je poklical eden od patrov od frančiškanov na Tromostovju in povprašal, če bi lahko spet prevzela tedenska srečanja skupine Frančiškovih otrok. Dala sem mu košarico, pa ne samo zato, ker moji trije moški »zahtevajo« svoj čas, ampak predvsem zato, ker ugotavljam, da v župniji, kakršno je Marijino oznanjenje, klasična oblika srečevanja Frančiškovih otrok ni več aktualna. Razlog je po eni strani prevelika zasedenost otrok v popoldanskem času, na drugi strani pa je potrebna zelo velika angažiranost staršev. V sami župniji namreč skoraj ni otrok. K verouku hodijo otroci iz širše okolice, kar pomeni, da jih morajo starši voziti, iskati parkirišče, ga pošteno plačati in jih nato še kar lep del poti peš pospremiti do samostana. Starši so taksisti, otroci pa skoraj cele dneve ločeni od njih. Prepričana sem, da to ni prav, in z Matjažem se veliko pogovarjava o tem, kaj bi se dalo narediti za to, da bi bila družina več skupaj, hkrati pa bi bila še vedno aktivno vključena tudi v občestvo. Ena izmed rešitev so gotovo skupne aktivnosti otrok in staršev. V času, ko imata oče in mama skupaj z drugimi zakonci srečanje zase (lahko v okviru FSR), imajo svoje srečanje tudi njihovi otroci (skupine Frančiškovih otrok in mladine). Seveda je zato potrebno kar precej koordinacije med voditelji zakonske skupine in animatorji skupin za otroke in mlade, vendar sem prepričana, da je to dobra naložba. Ena takšna skupina v Sloveniji že deluje, čas je, da jih zaživi še več.

Beseda za konec ...

Želim si duhovnih srečanj za družine, ki sta jim asiška svetnika blizu, tudi na mednarodni ravni. Mednarodna srečanja človeku pomagajo začutiti veliko razsežnost katoliške Cerkve in zato bi bila napaka, če bi taka srečanja ostala samo privilegij za mladino, kajti nihče ne more biti večno mlad (razen po srcu, kar pa ni zadosten pogoj za udeležbo na mladinskih srečanjih). In organizacija česa takšnega je trenutno izziv, ki tudi zaposluje moje možgane.

Bučko in Beki sta na Frančiškovem taboru na Planini nad Ajdovščino navdušila tudi najstnike.

Fani Pečar, nekdanja predsednica FO in FRAMA

Jaz ☺

Ne maram sladoleda in ne čokolade, navadno berem po dve knjigi hkrati, rada sem na tekočem s filmi, ki prihajajo v kinematografe, nekateri mi pravijo deloholik, sama bi rekla, da imam veliko energije, ki jo je potrebno nekje pokuriti, malo rišem, malo igram kitaro, malo sem zasvojena z računalnikom, veliko se smejim ... To je nametanih samo nekaj dejstev

o meni. Kaj pa jaz in Francišek? Tu je lista sedmih stvari, ki z razlago povedo morda nekaj o tem odnosu.

Ime Francišek/ka (in izpeljava Fani iz njega)

Priznam, ime mi v otroštvu ni bilo preveč všeč (še danes poznam malo ljudi z »mojim« imenom), želela sem biti Klara ali pa nositi ime, ki bi bilo bolj običajno, pri katerem mi ga pri predstavljanju ne bi bilo potrebno vsakič znova ponavljati in razlagati. Le pri sklanjanju pri urah slovenščine mi ni predstavljalo težav ☺.

Danes pa ... Tako zaradi svetega Franciška, ki ga je nosil najprej, kot tudi zaradi vsebine (glede na germanski

izvor pomeni svoboden/na), predvsem pa ker me On pozna po tem imenu, ne bi menjala za nobeno drugo. Če je napisano z malim f, je pa skoraj popolno.

Manjši bratje

Do Franciška in Klare sem najprej prišla preko bratov in sester, ki še danes hočejo slediti njunima vzoroma.

Ne spomnim se veliko tém osnovnošolskih duhovnih vaj pri Sveti Trojici v Halozah, ki sem se jih redno udeleževala od četrtega razreda dalje (rojena sem v sosednji župniji sv. Mihaela v Žetalah). Mi pa v spominu ostajajo bratje, ki so jih vodili in s svojim načinom življenja spodbujali radovednost o vzroku, zakaj bi bil nekdo iz 12. stoletja še danes tako zelo navzoč med njimi.

In počasi je ob njih postajal srednjeveški svetnik tudi zame živ kažipot do Njega.

Sončna pesem

»Hvala Bogu, da nisem bog!« rečem včasih otrokom pri verouku, ko se zunaj naredi kak res lep sončni zahod ali ko kak »mini čudež« pritegne našo pozornost na sprehodu. Kljub vsej domišljiji, ki jo premorem, se ne bi spomnila toliko različnih barv in oblik, ki smo jih deležni.

In ob Francišku se učim gledati tudi v zakulisje, odkrivati, da urejenost (kozmos), v kateri živimo, ni naključje, da narava sama prepozna svojega Stvarnika, da sem sama njen del, da se trudim za to vesoljno povezanost.

Bodi hladen ali vroč

Ne razumem mlačnosti – tako pri sebi, kot pri drugih. Toliko je zamujenih priložnosti zaradi tega, ker se ne potrudimo dovolj ob stvareh, ki bi jih lahko naredili drugače, boljše. Po drugi strani pa toliko energije potrošimo za to, kar je že zaključeno in nespremenljivo.

»Začnimo znova!« pravi Frančišek.

Iskrenje

Ne vem, ali bom še kdaj delala s tako ekipo, kot sem imela priložnost v preteklih treh letih, ko smo se srečevali kot Narodni svet FO in FRAMA. Šele proti koncu mandata smo začeli uporabljati kartončke za glasovanje, in še to iz čistega heca – brez problema smo se vseskozi lahko pogovarjali o stvareh, jih gledali s toliko različnih zornih kotov, kot nas je bilo, in na koncu prišli do skupnih odločitev.

Lepo je, ko se ljudje zavedajo odgovornosti, ki jo imajo, vendar pa se zaradi tega niso nič manj sposobni zabavati ob delu, ki ga je potrebno narediti. Najbrž je v tem malo modrosti za življenjsko srečo.

Frančiškovi otroci in mladina

Statut, kateheze, srečanja, ... ki smo jih pripravili tako na mednarodni kot nacionalni ravni in ki bodo še sledili, so sami po sebi le suh papir. Seveda, kolikor se ne dotaknejo posameznih skupin FO in FRAMA ter življenja otrok in mladih v njih. Čeprav rotacija zemlje ostaja enaka, se zdi, da se svet vrti hitreje. Tako je na eni strani potrebno ujeti ta novi ritem (iskati nove oblike življenja skupin in bratstev, nove pristope do otrok in mladih), po drugi strani pa ljubosumno čuvati konstanto – pomagati pri njihovem iskanju Boga, prinašati vedno svežo novost Jezusa Kristusa. Frančišek, ki nagovarja že zadnjih 800 let, in preko njega Jezus, ima (imata) gotovo še kaj povedati tudi novim generacijam. Ob tem zaupanju se tega, kar prihaja, ni potrebno bati.

Čez deset let

Če samo pogledam, koliko lepega mi je On pripravil do sedaj, koliko krasnih ljudi je v mojem življenju, ni mogoče, da me v prihodnosti ne bi čakalo še kako presenečenje. In skoraj gotovo (glede na to, da ostajam pri FO in v FSR) bo tudi frančiškovo obarvano. Komaj že čakam!

Animatorji so dar! Direktno od Boga...
Tile so bili podarjeni D terminu
Frančiškovega tabora na Planini nad
Ajdovščino.

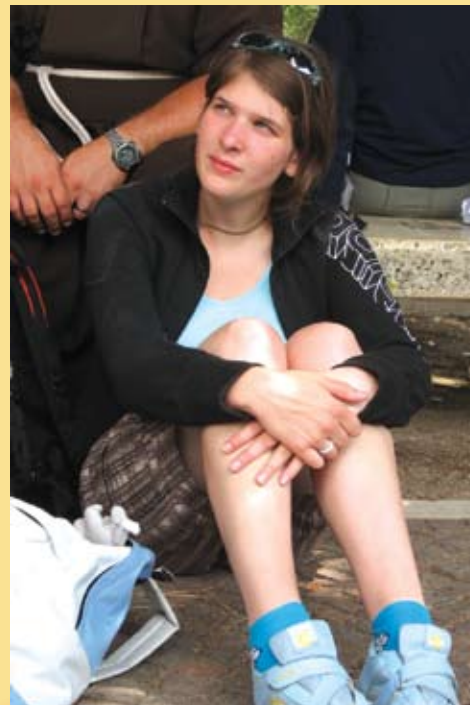
Kristina Vrčon, sedanja predsednica FO in FRAMA

Se lahko na kratko predstaviš?

Sem Kristina Vrčon, študentka zgodovine in teologije. Doma sem iz Dobravelj, ki spadajo v kapucinsko župnijo Vipavski Križ. Tam živim s starši in bratom, no, zadnje čase sem v Dobravljah samo še čez konec tedna in poleti, med tednom pa sem v Ljubljani. Imam še sestro, ki pa je že poročena in živi v sosednji vasi.

Sploh ne vem, kaj naj povem o sebi. Zanima me ogromno stvari od zgodovine, dela z otroki in mladimi, glasbe, religija ... S temi stvarmi je moje življenje tako prepleteno, da sploh ne ločim več, kaj je prosti čas in kaj je čas ko »delam«. Zato pri meni ne pride v poštev: v prostem času počnem ... No, ali pa, ko res nimam kaj početi, rada sedem na kavč in gledam televizijo ali pa preprosto spim. Drugače pa sem animatorka FO v Vipavskem Križu, pomagam pri verouku prvega in drugega razreda, po svojih močeh pomagam v domačem društvu mladih VOZEL, ...

Zdi se mi, da sem običajno 22-letno dekle. Predvsem pa čutim, da sem Frančiškov otrok, nekdo, ki želi po stopinjah svetega Frančiška odrasti oziroma postati čim boljši človek.

Kako si prišla v stik s Frančiškovi otroki in mladino?

V skupine FO in FRAMA sem se vključila po osnovni šoli, in sicer kot animatorka FO in v skupini mladincev, ki je vedno bolj dobivala podobo skupine FRAMA. Že prej mi je bila Frančiškova duhovnost blizu, ker je naša župnija po zaslugi bratov kapucinov vsa prežeta z njo, vendar sta prav ti dve skupini povzročili, da je življenje po zgledu sv. Frančiška postalo del mene in zdaj si ne morem predstavljati svojega življenja brez tega.

In kaj počneš sedaj?

Trenutno sem predsednica NS FO in FRAMA Slovenije in s tem je povezana večina mojega sedanjega dela, kar se tiče teh skupin. Prav v tem času se ukvarjam z izvedbo duhovnega kapitlja FRAMA, ki bo konec septembra, in se še privajam na svoje dolžnosti. Drugače pa bi rada po svojih močeh čim bolj sodelovala tudi v domači kriški skupini Frančiškove mladine.

Kako gledaš na prihodnost?

V prihodnosti bi rada čim bolj uspešno nadaljevala delo svojih dveh predhodnic. V svojem mandatu bi rada, s pomočjo ostalih članov narodnega sveta, okrepila že obstoječe skupine FO in FRAMA, jih bolj povezala med

sabo, da bi bili vsi skupaj res ena velika Frančiškova družina, in spodbudila nastajanje novih skupin tam, kjer živi Frančiškov duh. Seveda pa se prepuščam tudi Gospodu in verjamem, da mi bo tudi On pokazal, kaj bo še potrebno narediti.

Beseda za konec ...

Moja želja za skupine FO in FRAMA je, da bi se nam pridružilo čim več otrok in mladih in bi skupaj hodili po stopinjah svetega Frančiška proti Gospodu. ■

Nekdanji in sedanjo predsednico sem do »pogovora« pripravil br. Janez Papa.

Pravilna rešitev nagradne številčnice v prejšnji številki se glasi: *Družina, nosilka vrednot!* Na uredništvo je prispelo 15 pravih odgovorov. Izzrebani so bile naslednje nagrajenke: 1. nagrada: Mojca Modrijan, Raskovec 35, 1360 Vrhnika; 2. nagrada: Zalka Strah, Selo 86, 8233 Mirna; 3. nagrada: Ester Srdarev, Brodarjev trg 13, 1120 Ljubljana.

Čestitamo!

NAGRAĐNA ZLOGOVNA IZPOPOLNJEVANKA

Iz zlogov, podanih po abecednem redu, sestavite 6 besed, ki jih zahtevajo opisi, in jih vpišite v lik. Ob pravilni rešitvi boste na osenčenih poljih prebrali, komu je posvečeno naslednje tekoče leto.

A - BRA - CE - GA - IZ - VRE - LET - SVE - MRA - NA - NIK - PE - PRO - TA - VLJA - TEN

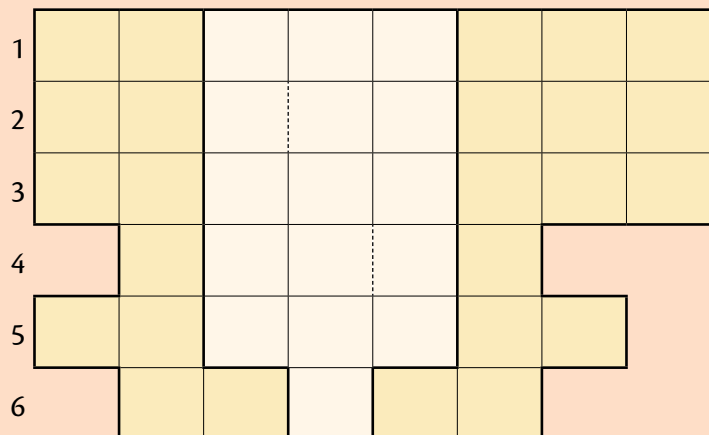
1. udeleženec izleta, 2. dejavnost, ki se ukvarja z vzgojo in izobraževanjem, 3. vsaka od kosti, ki sestavljajo hrbtenico, 4. z bogoslužjem združen obed prvih kristjanov s pogostitvijo revnih, 5. zelo marljiva drobna žuželka, ki živi v velikih skupinah, 6. poljedelsko orodje z železnimi zobmi za rahljanje zemlje.

Rešitve pošljite na uredništvo *Brata Frančiška* do 10. oktobra 2008.

Tokratne nagrade so:

1. M. Kmet, Sveti Frančišek Asiški
2. Aco Jerant, Umbrijski biser 2. del
3. komplet razglednic Sončna pesem ■

Sestavila ga. Francka Pavlič

αγαπη

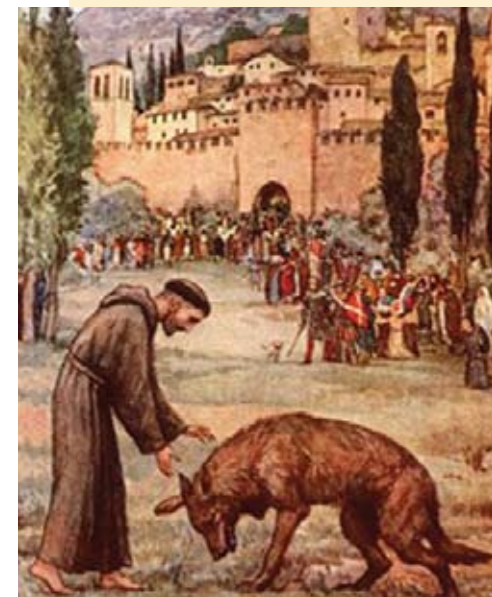
Ukrotiti gubbijško pošast

Verjetno vsi poznate zgodbo o volku iz Gubbia. Rožice so našemu bratu Frančišku romantično rade dale malce čudodelniški pridih. A ko sem bil aprila letos na seminarju za mir, pravičnost in ohranjanje stvarstva v Rimu, je zelo resen znanstvenik, p. Johannes Freyer, dekan Antonianuma, ravno to pripoved vzel za osnovo svojemu predavanju. Govoril nam je o sv. Frančišku, nenasilju in stvarstvu. Pa razmišljajmo ob njej še mi.

Odnos sv. Frančiška do drugih, tudi do drugačnih ljudi lahko lepo vidimo že iz njegovega odnosa do »Saracenov«, takrat v Evropi nekakšnih »splošnih sovražnikov«. Svojim bratom je tudi naročil, naj potrpežljivo prenašajo zasmehovanje in ponižanja, naj se ne pritožujejo, naj se zavedajo, da so nekoristni sužnji, in imajo najprej sebe za grešnike. V odnosu do drugačnih (in celo sovražnih) izpostavlja predvsem dve vrlini: *ponižnost* in pa *potrpežljivost*¹.

Rožica o srečanju z gubbijškim volkom nam lahko služi kot *paradigma*, vzorec ravnanja, ko se razmere zaostrijo – je nekakšen zasilen scenarij (bi mu rekli »požarni red«?)

¹ Latinska beseda za ponižnost, *humilitas*, prihaja iz besede *humus*, zemlja. A pri tem ni mišljeno, da bi bil ponižen človek pritlehen ali nizkoten, da sebe ne bi cenil in bi bila njegova samozavest *pri dnu*; ni ponižnost, če sebe dajem v nič (kar bi lahko iz slovenske besede sklepali), to je samo nespametno. Ponižnost je v tem, da sem *prizemljen*, »z obema nogama na zemlji«, da sebe vidim takega, kot sem, stvarno in ne sanjaško. Da vem, da sem pač le neznamenit kosček čudovito ustvarjenega vesolja, drobna slamica v zgodovini, ki pa vendar lahko kaj spremeni, če ne drugje, pa v svojem srcu. Beseda *potrpežljivost*, *patientia*, pa prihaja iz besede *passio*, ki pomeni najprej strast, včasih pa tudi trpljenje. Ponavadi potrpljenje razumemo kot znati počakati, da se slabo neha. Izvor besede pa nam razkriva še mnogo širšo razsežnost: potrpljenje ni v tem, da, ko je hudo, pasivno čakam, da mine, temveč da s *strastjo* objamem križ, ki mi je poslan, in ga z ljubeznijo nosim; da v njem prepoznam pot svojega odrešenja.

za razreševanje sporov² in posredovanje v njih. Ima pa tudi čisto svojske frančiškanske elemente!

Prvič, sv. Frančišek **se izpostavi**: ne zanika resnosti položaja, ni *pacifist*, ki bi rekel, da je »vse OK«, da je važno, da se imamo radi, in lahko odšel dalje. Tudi ne pobegne ali zamahne z roko, da se njega pač stvar ne tiče – vstopi v spor in se loti njegovega razreševanja, čeprav je to zanj nevarno in mu ne prinaša posebnih osebnih koristi.

Drugič, sv. Frančišek vzpostavi oziroma obnovi **bratske odnose**. Ni enostranski, poslušna in sprejme vse. Je razumevajoč za njihovo tragiko in stisko, vsakemu priznava dostojanstvo. V *rožici* prevzame celo vlogo nekakšnega volkovega glasnika, ko meščanom jasno pove, zakaj je volk ravnal tako, kot je. Poskrbi, da obe strani presežeta logiko iskanja *krivca in žrtve* ter sta sposobni druga na drugo gledati kot na brata v Kristusu. Za sprti strani pa to pomeni, da morata prevzeti svoj del *odgovornosti* in ne vse valiti na drugega.

Tretjič, sv. Frančišek vstopa v spor **brez orožja**. Iz dejstev, navedenih v zgodbi, lahko razberemo, da je v Gubbio stanje

² Ker sem s področja ustvarjalnega razreševanja in uporabe spora pisal diplomsko nalogo, mi je seveda navedeno še posebej zanimivo – sv. Frančišek (oz. avtor *Rožic*) predstavi natančno izdelan vzorec soočanja s sporom.

vojne: meščani hodijo naokrog oboroženi in trepetajo na vsakem koraku, volk pa je tako ali tako vedno oborožen s svojimi čekani in iz dneva v dan bolj podivjan. Torej zares strašljiv položaj, v katerem je težko ohraniti preudarnost; že najmanjši migljaj ene strani lahko povzroči »eksplozijo« in vsesplošen medsebojni obračun. Kopicijo se obojestranske obtožbe, nihče nima več čistih rok, zdi se, da je edino možno, da smo pač *bolje oboroženi* kot nasprotnik in si kopicimo vedno novo orožje. Fronta skratka. Frančišek pa tvega in se razoroži! K volku gre brez vsake zaščite. In s tem preseka gordijski voz medsebojnega sovraštva. S tem še potrdi, da je v volku prepoznal brata, saj se k njemu odpravi kot brat in ne kot sovražnik. S tem dá možnost, da je tudi volk do njega bratski. Ukrepa popolnoma nenasilno – kakršen koli drug junak bi pač zgodbo končal tako, da bi »zlobno pošast« končno premagal in najverjetneje ubil. Zaostrene razmere ga ne zmedejo in mu niso izgovor, da bi popustil v svojih načelih in veri.

Kar je pri njegovem posredovanju izrazito frančiškovo in krščansko, je njegova pripravljen tvegati, zastaviti svoje življenje, **nositi križ**. In to kljub temu, da sploh ni vpleten, da je samo posrednik. Nihče mu ne more jamčiti, da ga ne bo volk, ko bo tako neoborožen in zato nemočen prišel predenj, takoj popadel in raztrgal. Če to dobro premislimo in se živimo v položaj, ta rožica postane iz romantične bajke prava srhljivka, predvsem pa nezaslišana provokacija: tako »zaradi lepega« tvegati življenje? Mnogi mirovniki v zgodovini so umrli, ker so vztrajali pri nenasilju, recimo Gandhi in Martin Luther King. Tudi Jezus bi lahko izbral drugo pot kot pa križ. A vedel je, da tako hoče Previdnost, in ga je na križevem potu objel. V očeh sveta se sicer lahko zdi sila *neučinkovito*, da kar tako, zaradi svoje načelnosti trpim silo ali celo izgubim življenje. Vendar se lahko vedno spomnimo svetopisemske pripovedi o ostarelem Eleazarju. Silili so ga jesti meso, on pa je

vztrajal: čutil je, da bi s tem izdal, preklical odpoved in trud vsega življenja. Tudi nas ravno groznja križa, trpljenja, bolečine, vedno znova postavlja pred vprašanje o smiselnosti naših drž, načel, odločitev. In jih lahko tudi utrdi. Gotovo bi se kdo vprašal, ali je vredno; koliko dobrega bi lahko nekdo še *naredil*, če ne bi tako trmasto vztrajal v nenasilju (in jih zato skupil)! A ravno v tem je temeljni miselni preskok, katerega nas uči sv. Frančišek: *nismo poklicani, da bi bili učinkoviti, temveč da bi bili zvesti*. Tu se pokaže *vera* nekoga: zaupam Bogu, da bo vse *prav*, če bom vztrajal v tem, kar vem, da je dobro. Tudi če to pomeni »zoprne« stvari.

Prav tako je izrazito frančiškovo obarvano naslednje načelo: **delovati v skupnosti**. Frančišek se zadeve loti skupaj s svojimi brati in še ko ga ti zaradi strahu pred volkom zapustijo, se zaveda, da ga spremljajo v molitvi. (Od Boga poklicana) skupnost je temelj in jamstvo mojega delovanja. Če bom sam, me bodo kaj hitro zmamili moji lastni interesi, strahovi, predsodki. Skupnosti pa je v moči Svetega Duha dano, da izvršuje in drži Božjo voljo. Mi pa imamo tako pogosto občutek, da se moramo bojevati proti skupnosti ... Nikakor, bojevati se moramo v skupnosti. Gotovo, lažje in bolj romantično je biti osamljen jezdec, ki sam obračuna z zlom (in potem tudi sam žanje hvalo) (kako pogosta je skušnjava takšnega izkazovanja in primerjanja med nami!). A Bog tako zelo hoče, da smo najprej skupnost, da tudi samo v njej daje svoj blagoslov uspeha.

Sv. Frančišek prepozna **vire nasilja** in jim da *pravo ime*. Pokaže razumevanje in usmiljenje za obe strani. Ko doživita usmiljenje, se jima ni treba več *smiliti* samima sebi. Kot ponavadi tudi v naši zgodbi pravzaprav nasilje izvira iz potrebe, ki ni potešena, in se zato nekdo na agresiven način trudi, da bi poskrbel zanjo: volk napada mesto zaradi *lakote*. Frančišek prepozna volkovo lakoto kot legitimno potrebo in se odloči pravično poskrbeti zanjo. Obenem pa graja volkov *način* izpolnjevanja potrebe, ki je vse

prej kot tvoren. Jasno opredeli nasilje kot uničujoče (pa naj gre za volka ali meščane). Upravičen cilj ne more posvečevati kakršnih koli sredstev; nekatera sredstva so tudi takšna, da nikoli ne bodo pripeljala do cilja, pa čeprav se zdijo bližnjica. Za agresivno ravnanje to vsekakor velja. Pravičnosti, reda in miru se pač ne da izsiliti.

Sv. Frančišek **spodbudi dialog in spravo**. Ko skušamo posredovati v sporu, pogosto delamo napako, da vso težo prevzamemo nase in ne pustimo »zraven« samih vpletenih. Želimo biti sami heroji. On pa je ravnal drugače: brž ko so razmere to dopustile, je soočil vpletene – prvenstveno gre pač za *njihovo* zadevo, on je samo »gost«. Ko sprti uspejo preseči omejenost sovraštva, so sami najboljši pogajalci in samo oni se lahko dogovorijo za sistem, s katerim bodo *zadovoljni*. Obenem je poskrbel, da so se med seboj *spravili* (kar pomeni, priznali svoj delež odgovornosti in krivde in se odločili za mir). Pri tem je pomembno, da sv. Frančišek nikogar ne *kaznuje*, s čimer dokončno pokaže, da ni pristranski – kjer vsi vidijo greh, on predvsem vidi stisko. Sodbo pa prihrani Najvišjemu sodniku.

Sv. Frančišek v pogovorih med volkom in mestom poskrbi, da se **vzpostavi pravičnost kot porok miru**. Besede volka in meščanov bi lahko bile še tako sladke in njihovi nameni še tako plemeniti – če ne bi med seboj sprejeli dogovora, ki bi dal vsakemu tisto, *kar mu gre*, bi dogovor kmalu propadel. Danes se pogosto srečujemo z nasiljem, ki so ga rodila leta in leta kolonialnega zatiranja, pri čemer so nekdanji kolonialni zatiralci pogosto najglasnejši v svojih sodbah in neodobranju, marsikdaj pa se z nemiri, za katere so zgodovinsko odgovorni, še okoriščajo (Afganistan, Irak). Samo dosledna pravičnost lahko reši takšne politične vozle – in korenita zavezanost miru. Šele ko sprejmemo v družbi pravičen dogovor, smemo obsojati tiste, ki se zatekajo k nasilju. V nasprotnem primeru pa je pač tako, da veliki zločinci sodijo majhne (in nanje stresejo svojo krivdo).

Ob tem branju bi se preprosta kmečka pamet utegnila upreti, češ, kaj se to pravi, volk pa dostojanstvo, pravice, potrebe in tako naprej – kot da bi bil *človek*! Dejansko to, po mnenju nekaterih zgodovinarjev, sploh ni tako malo verjetno: da je v okolici Gubbia živel plemič ali morda razbojnik, ki je bil tako krvoloč, neusmiljen, podivjan, da se ga je oprijel sloves zveri. Tako postanejo prvine te zgodbe precej bolj smiselne, hkrati pa še bolj dramatične: sv. Frančišek golorok proti v jeklo obdanemu hrustu »s kamnom namesto srca« ... Pa tudi če je bil res volk: mar ne verujemo, da je tudi njega ustvaril Bog in »videl, da je dobro«?

Zgodba o volku iz Gubbia tudi nas vse izziva, da ravnamo kot sv. Frančišek – da se izpostavimo, vedno ostanemo z vsemi bratje, zavržemo vsako sovraštvo, nasilje in agresivnost, ostanemo zvesti in vzljubimo križ, delujemo v skupnosti, pospešujemo poštenost in iskrenost, spodbujamo dialog in spravo ter z vsemi močmi delamo za pravičnost. In pri tem nam Bog pomagaj! ■

br. Jernej Kurinčič OFM

Benedikt XVI. je v Sydneyju ponudil mladim različne izzive

Papež je na Svetovnem dnevu mladih v Sydneyju predvsem njim predložil nekaj izzivov, ki pa so lahko spodbuda vsakemu kristjanu, ki hoče svoj odnos do Kristusa in sveta vzeti zares.

Papež Benedikt XVI. je mladim romarjem, ki so se zbrali v Sydneyju na XXIII. svetovnem dnevu mladih na temo »Prejeli boste moč, ko bo Sveti Duh prišel nad vas, in boste moje pričë« (Apd 1,8), predložil kar nekaj izzivov.

Na začetku svojih javnih nastopov je v Government House v Sydneyju ob uradnem pozdravu mladim namenil svoj prvi poziv: »Po delovanju Svetega Duha lahko mladi, ki so se zbrali na Svetovnem dnevu mladih, dobijo pogum, da postanejo sveti! To svet potrebuje bolj kot kar koli drugega.«

Ko je istega dne sprejel mlade na pomolu Barangaroo, je povabil mlade nekatoličane, naj se približajo »Kristusovemu ljubečemu objemu« in »spoznajo Cerkev kot svoj dom«. Pozval je mlade kristjane, naj bodo pričë upanja, ki nam ga podarja evangelij Jezusa Kristusa. Naj bodo pričë »pogleda na življenje, v katerem naj vlada ljubezen, darovi naj bodo podeljeni, gradi naj se edinstvo, svoboda naj najde svoj pravi pomen v resnici in identiteti naj odkrivamo v spoštljivem občestvu.«

Dan pozneje se je papež srečal z mladimi v težavah v skupnosti univerze Notre Dame v Sydneyju. Kljub mladosti imajo že težke izkušnje, ki so jih zaznamovali alkohol, mamila ali poskusi samomora. Njim je zaupal nalogo, naj bodo »ambasadorji upanja za tiste, ki se znajdejo v podobnem položaju.«

»Z močjo Svetega Duha izberite življenje in izberite ljubezen ter bodite pred svetom pričë veselja, ki iz nje izvira,« je dejal na koncu srečanja.

V soboto, 19. julija, je papež skupaj s škofi maševal mladim semeniščnikom in novincem ter avstralskim redovnicam in

redovnikom. Nagovoril je predvsem semeniščnike in novince in jih spodbujal: »Ne bojte se! Verujte v luč! Vzemite si k srcu resnico, ki smo jo slišali v berilu: 'Kristus je isti včeraj, danes in vedno.' Luč velike noči še vedno preganja temo!«

Ko je zvečer na hipodromu v Randwicku srečal 235.000 romarjev, ki so bili zbrani na molitvenem bdenju, je pojasnil, da »biti zares živ pomeni biti spremenjen od znotraj, biti odprt za moč Božje ljubezni.«

»Ko boste sprejeli moč Svetega Duha, boste tudi vi lahko spremenili svoje družine, skupnosti, narode. Sprostite te darove! Naj bodo modrost, razum, trdnost, znanje in pobožnost znamenja vaše veličine.«

Zadnji dan dogajanja je papež med sklepnim evharističnim slavljem v pridigi več kot 400.000 romarjev vprašal, kaj bodo zapustili »naslednji generaciji«, in jih izzval, naj bodo »preroki novega časa, glasniki njegove ljubezni, ki bodo sposobni pritegniti ljudi k Očetu in graditi prihodnost upanja za vse človeštvo.«

Poseben izziv je rimski škof namenil tistim, ki čutijo Božji klic, naj se posvetijo duhovniškemu ali redovniškemu življenju: »Ne bojte se Jezusu reči 'da', da boste našli svoje veselje v spolnjevanju njegove volje, ko se boste popolnoma izročili, da bi dosegli svetost in uporabili svoje darove v službi drugih.«

Takoj po molitvi angelovega češčenja, v kateri je omenil Božjo ponudbo Mariji po angelu, na katero je Marija odgovorila z 'da', je papež mladim, ko je zaželel, da bi jih spet videl na naslednjem Svetovnem dnevu mladih, ki bo v Madridu leta 2011, namenil še zadnji izziv: »Pred svetom z veseljem pričujmo za Kristusa.« ■

pripravil p. Stane Zore

Tomaž Čelanski

Življenje sv. Frančiška (17)

20. poglavje

O želji po mučeništvu, zaradi katere je najprej odpotoval v Španijo, potem pa se odpravil v Sirijo; in kako je Bog po njem s pomnožitvijo hrane mornarje rešil iz nevarnosti

55. Blaženi oče Frančišek je kar žarel od božje ljubezni in se vedno trudil, da bi se lotil močnih reči. Ko je z razširjenim srcem hodil po poti božjih zapovedi, je želel doseči kar najvišjo popolnost. V šestem letu od njegovega spreobrnjenja je silno gorel v hrepenenju po svetem mučeništvu in je hotel odpluti v sirske kraje, da bi Saracenom in drugim nevernikom oznanil krščansko vero in pokoro. Ko je stopil na neko ladjo, ki se je odpravljala tja, se je zaradi nasprotnih vetrov skupaj z drugimi mornarji znašel v slovanskih deželah. Ko je videl, da je opeharjen za tako veliko hrepenenje, je po kratkem času poprosil neke mornarje, ki

so šli proti Ankoni, naj ga vzamejo s seboj, ker se je tisto leto komaj kaka ladja zmogla prepeljati do sirske dežele. Ker pa so mornarji vztrajno zavračali, da bi ga sprejeli, ker ni imel s čim plačati, se je božji svetnik, zanašajoč se predvsem na božjo dobroto, skupaj s tovarišem na skrivaj vkrcal na ladjo. Po božji previdnosti pa je bil tedaj tam nekdo, ki je, ne da bi kdo vedel, nosil s seboj potrebni živež. Ta je poklical k sebi nekega bogaboječega z ladje in mu rekel: »Vzemi s seboj vse to in pobožno ponudi tema revežema, ki se skrivata na ladji, ko bosta potrebovala.«

Tako se je zgodilo, da se je dvignilo hudo neurje in so se več dni trudili z veslanjem. Porabili so že vso hrano, preostal je le še živež ubogega Frančiška. Ta se je po božji milosti in moči tako pomnožil, da je s svojo obilico povsem zadoščal za potrebe vseh vse do ankonskega pristanišča, čeprav je bilo še veliko dni plovbe. Ko so torej mornarji videli, da so se rešili iz morske nevarnosti po

božjem služabniku Frančišku, so se zahvalili vsemogočnemu Bogu, ki se v svojih služabnikih vedno izkaže čudovit in ljubezniv.

56. Frančišek, služabnik Boga najvišjega, je zapustil morje in potoval po kopni zemlji, ki jo je zarezal s plugom besede, sejal seme življenja in prinašal blagoslovljen sad. Brž so mu namreč sledili številni dobri in pripravi možje, kleriki in laiki, ki so zapustili svet, pogumno odgnali hudiča in po milosti in volji Najvišjega v življenju in idealih zvesto hodili za njim.

Toda čeprav je evangelijska mladika iz sebe prinašala obilico izbranih sadov, v njem nikakor ni zamrl vzvišeni namen in hrepenenje po mučeništvu. Ni še namreč minilo dosti časa in že se je odpravil na pot proti Maroku, da bi oznanil Kristusov evangelij Miramolinu¹ in njegovim pajdašem. Tako ga je namreč prevzemala želja, da je kar zapustil svojega popotnega spremljevalca in kot v duhu pijan pohitel, da bi spolnil svoj načrt. Toda dobri Bog, ki se v sami dobroti usmiljeno spominja mene in mnogih, se mu je v obraz ustavil (Gal 2,11), ko je že prišel do Španije, in ga je, da ne bi mogel dalje, z napadom bolezni odvrnil od začete poti.

57. Ko se je vrnil k cerkvi svete Marije v Porciunkuli, so se mu kmalu zatem hvaležno pridružili neki izobraženi in plemeniti možje. Ker je bil tudi sam plemenitega in izbranega duha, jih je častno in dostojno sprejel in pobožno naložil vsakemu, kar mu je pripadalo. Resnično je bil obdarjen z izredno sposobnostjo za razločevanje; modro je pri vseh upošteval dostojanstvo sleherne stopnje. Ni pa se mogel umiriti, da ne bi še bolj goreče težil k izpolnitvi blaženega vzgiba svoje duše.

Kajti v trinajstem letu svojega spreobrnjenja se je odpravil v sirsko deželo, ko so tam divjali vsakodnevnih hudi in silni

spopadi med kristjani in pogani. S seboj je vzel tovariša in se ni bal stopiti pred obličje saracenskega sultana.

Toda kdo bi mogel popisati, kako vztrajnega duha je bil, s kakšno močjo duha je govoril, s kakšno zgornostjo in zaupanjem je odgovarjal njim, ki so žalili² krščanske postave!

Kajti preden je prišel do sultana, so ga ujeli njegovi vojaki. Ko so ga sramotili in pretolkli s šibami, se jih ni ustrašil; ko so mu grozili z mučenjem, se ni bal; ko so ga skušali ubiti, ga ni bilo strah.

In čeprav so ga mnogi sovražno in kljubovalno zasipali z očitki, ga je sultan sprejel z visokimi častmi. Počastil ga je, kolikor je mogel, mu podaril mnogo daril in skušal ukloniti njegovega duha k posvetnemu bogastvu. Ko pa je videl, da vse to vztrajno prezira kot gnoj, ga je prevzelo veliko občudovanje do njega in je v njem videl moža, ki ni bil podoben nikomur. Njegove besede so ga ganile in ga je zelo rad poslušal. V vsem tem pa Gospod ni izpolnil njegovega hrepenjenja in mu je prihranil prednost posebne milosti. ■

Prevedel br. Miran Špelič OFM

1 Maroški vladar, ki je imel primat med vladarji severne Afrike, je imel naziv "poglavar vernikov", arabsko "Amir al-Mu'minin", kar se je latiniziralo v "Miramolinus" že v pismu papeža Inocenca III.

2 Morda je tu zadaj skrita besedna igra: "žalilci" so latinsko "insultantes", mišljen je seveda "sultan".

Novo vodstvo Društva prijateljev Sv. dežele za obdobje 2008 do 2012

UPRAVNI ODBOR:

Anton Bogataj

namestnik predsednika – prvi mandat (levo, v družbi z najstarejšim članom društva – 96-letnim Stankom Gorcem)

p. Peter Lavrih

predsednik – četrti mandat (ustanovni član)

Anka Požanel

zakladničarka – tretji mandat

Tatjana Rovšek

tajnica – četrti mandat (ustanovna članica)

NADZORNI ODBOR:

Butala Janez – predsednik

Furlan Franc

Urbas Magda

DISCIPLINSKA KOMISIJA:

Kušar Mihael – predsednik

Limbek Janez

Rataj Ferdo

Savinek Poldka

Žabkar Mira

Mojca Vreček

članica upravnega odbora – prvi mandat

Slovenci prvič v Sveti deželi

(stoletnica prvega slovenskega romanja z ladjo 1910-2010)

Že v tretje se razgledujem slovenski reviji Bogoljub iz leta 1910, da bi razbral duhovno razpoloženje ob prvem slovenskem romanju v Sveto deželo septembra 1910. Pred nekaj tedni me je presenetil telefonski klic in vprašanje, kakšna valuta je to 400 kron za romanje v Sveto deželo. Moral sem gospo poučiti, naj prebere celoten članek in bo ugotovila, da gre za 100 let staro poročilo o prvem slovenskem romanju v Sveto deželo. Pač, včasih prehitro beremo!

Seveda je mnogo Slovencev ostalo doma, medtem ko so vneti romarji usmerili svoje korake v Palestino. In ena takšnih romaric, ki je samo v duhu romala v Sveto deželo, je bila redovnica s. Elizabeta. Ganljiva je njena pesem:

ZAKAJ NE SMEM V JERUZALEM

*Zakaj ne smem v deželo sveto?
Zakaj ne smem, ne morem tje,
kjer tisto se nebo razpenja,
ki Stvarnik pod njim bival je?*

*Zakaj ne smem na trate tiste,
ki rožnat je na njih vsak cvet,
kjer je priklil iz zemlje svete,
z nebeško solzo je odet?*

*Zakaj ne smem na ceste tiste,
ki krije prah jih posvečen,
rošen z Zveličarjevim potom,
s krvjo njegovo prepojen?*

*O Betlehem, ko bi jaz smela
enkrat samó tje v hlevček tvoj,
morda bi našla solzo eno,
ki jo izplakal Bog je moj!*

*Kalvarija! Na tvojih skalah
bi grebla z roko dan in noč,
morda, morda bi vendar našla*

*krvav rubin, ljubezni vroč!
Samo enkrat bi tam klečala
pod oljkami na svetih tleh,
pa bi prosila blede luno:
»Povej, kako strašan je greh!«*

*Ko bi le enkrat zreti smela
tam z gore Tabor v sveti raj,
potem ne bi srce hotelo
na mrzlo zemljo več nazaj.*

*Zakaj ne smem v deželo sveto?
Zakaj ne smem v Jeruzalem,
da bi objela, poljubila
Kalvarijo in Betlehem?*

*Vem, da ne smem, vem, da ne morem;
iz celice ne grem nikdar,
Kalvarija in gora Tabor
in Betlehem mi je - oltar.*

*In vi, ki boste tje hiteli,
vas pa blagrujem na vso moč;
če smem prositi, prosim eno:
»Naj z vami gre pozdrav moj vroč!«*

s. Elizabeta

Pozdrav romarjev v cerkvi Božjega groba v Jeruzalemu, 7. septembra 1910

Govoril p. Benigen Snoj.

Hvaljen Jezus Kristus!

Če je kje na svetu, je pač tukajle na mestu naš krščanski pozdrav. Tu se izreče najbolj iz srca in občuti, kajti tu, na tem svetem kraju, kjer smo sedaj, nas je odrešil Kristus Gospod. Zato bodi naša prva beseda v našem slovenskem jeziku izraz največje hvaležnosti našemu Odrašeniku:

Hvaljen Jezus Kristus!

Na tem najsvetejšem kraju sveta vas, prevzvišeni gospod knez in škof, voditelj romarjev, vse prečastite gospode duhovne sobrate, vse drage romarje in romarice pozdravljam iz srca in vam v imenu prečastitega p. kustosa Roberta Razzolija ter vseh svojih redovnih sobratov in v svojem kot vaš rojak zakličem: Dobrodošli! Da, dobrodošli prvikrat tako številni slovenski romarji v Jeruzalemu!

Izpolnila se je, hvala Bogu, nas vseh srčna želja: prišli ste v Jeruzalem. Vi, dragi romarji, ste prva velika slovenska karavana, ki ste se podali na daljno romanje v Sveto deželo. Danes prvikrat je zastopan ves slovenski narod tu na najsvetejšem mestu sveta in danes se on po vas klanja svojemu Zveličarju na kraju, kjer je On tudi zanj trpel in umrl.

Predragi romarji, ko ste se v domovini pripravljali na pot v Sv. deželo, je pač vsak izmed vas govoril in srcu s kraljem Davidom: »Veselim se, kar mi pravijo, v hišo Gospodovo pojdemo.« Veselil se je vsak romar in komaj čakal dneva, da se bo mogel udeležiti prvega velikega slovenskega romanja v Jeruzalem, v mesto Gospodovo. In zdaj pa lahko govorimo z Davidom: »Naše noge že stoje v tvojih vežah, Jeruzalem!« Dolgo ste se veselili tega trenutka, željno ga pričakovali in pobožno ste se nanj pripravljali, posebno še med vožnjo na morju. In zdaj ste srečno dosegli svoj namen: vsi zdravi in veseli, četudi utrujeni, bivaste v tem najsvetejšem mestu sveta, na kraju, kjer je naš Zveličar za nas trpel in umrl, kjer je bil v grob položen, kjer je tudi od mrtvih vstal.

Vsi, dragi romarji, veste, da je bil v stari zavezi Jeruzalem središče vsega izraelskega ljudstva zaradi templja, kamor so hodili Izraelci trikrat na leto.

Tako tudi veste, da je sedaj Jeruzalem in Sveta dežela vernemu kristjanu najsvetejše mesto, najsvetejša dežela, saj jo je Bog Oče sam izvolil za domovino svojemu Sinu in jo tako blagoslovil ter povzdignil nad vse druge dežele sveta. Zato so verni kristjani vseh časov tako radi prihajali semkaj, čeravno je bilo romanje nekdanj vse drugače težavno, naporno in nevarno kakor dandanes. Res je, da tudi dandanes pravo romanje ni v telesno zabavo, saj le tedaj je pravo romanje v Jeruzalem, če se vrši v duhu pokore in prisrčnega sožalja s trpljenjem našega Gospoda Jezusa Kristusa in žalostne Matere Marije. Ta duh, to sožalje mora prevzemati prvo mesto v srcu romarja, potem šele naj ima prostor ukaželnost, radovednost, razvedrilo, tako uče Šmarnice romarja jeruzalemskega.

Da, v duhu pokore naj se obiskujejo najsvetejši kraji zemlje, vsakdo je namreč s svojimi grehi kriv Jezusovega trpljenja; v duhu srčnega sočutja s trpečim Zveličarjem in žalostno Materjo Marijo. Obenem pa tudi s čutom srčne ljubezni in hvaležnosti do Boga, ki je toliko ljubil svet, da je dal svojega edinorojenega Sina, da se nihče, ki vanj veruje, ne pogubi,

ampak ima večno življenje. Zato bodo vaša srca polna nebeške radosti in tolažbe, ko boste obiskovali te svete kraje, posebno še ljubki Betlehem, kjer je bil Jezus rojen in položen v jaslice.

Ti sveti kraji niso sedaj izključna last katoliške Cerkve, videli boste na njih razkolnike in nevernike, pa nič naj vas ne moti! Mislite si: Bog je to pripustil; še v korist vam bo to in v potrpljenje vaše vere, da so ti sveti kraji, ki jih boste obiskovali te dni, v resnici isti kraji, katere je posvetil sam Sin božji s svojim trpljenjem in smrtjo. Drugače bi se namreč drugoverci ne bili toliko pulili zanje, kakor so se in kakor še vedno preže nanje. Koliko truda so vedno imeli, koliko prestali varuhi božjega groba, sinovi svetega Frančiška, saj je več izmed njih bilo strašno mučenih, ker so branili in varovali te svete kraje in ga še imajo tudi dandanes, da ohranijo najsvetejše kraje sveti Cerkvi.

Obiskujte torej, predragi romarji, zastopniki vsega slovenskega ljudstva, te kraje v tem duhu pokore in sočutja, polni hvaležnosti in ljubezni do Boga. S tem boste dajali lep zgled vsem, ki vas bodo opazovali s pazljivim očesom. Ni mi pač treba priporočati, da prejimate sv. zakramente na teh svetih krajih, to bo storila vaša gorečnost sama. Tudi mi ni treba še posebej priporočati, da molite za ljubo domovino; saj veste, kako so nekateri postali nezvesti sveti Cerkvi. O, naj bi pač vaše goreče molitve vnele njih srca za Boga in edinozveličavno katoliško Cerkev! Molili boste radi za sv. očeta Pija X., ki imajo ravno sedaj toliko bridkih ur. Za preljubljenega našega apostolskega višjega pastirja, ki so vas sem pripeljali, naj jih Bog ohrani še mnogo let! Za našega presvetlega cesarja Franca Jožefa, 80-letnega starčka in nekdanjega

pobožnega romarja v Sveti deželi, čigar vernost je bila zgledna in čigar radodarnost se kaže in vidi še sedaj po Sveti deželi. – Za svoje dušne pastirje, da bi njim izročene ovčice pripeljali enkrat v nebeški Jeruzalem. – Za vse potrebe svoje in svojih domačih, za vso vojskujočo Cerkev. Tako vam bodo ti dnevi prvega slovenskega romanja v Jeruzalem v obilno dušno korist. In vi se boste teh dni, ki jih boste preživeli v Sveti deželi, vedno spominjali kot najlepših dni v življenju in v veliko tolažbo vam bodo v vaši zadnji uri. Amen. ■

Zbral p. Peter

S kolesi ob Donavi do Črnega morja

Društvo prijateljev Svete dežele je na občnem zboru, ki je bil 7. junija 2008 v Hrvatinah na Primorskem, izvolilo novo vodstvo. Za predsednika je bil ponovno izvoljen p. Peter Lavrih, ofm. Še isti dan je odpeljal 13 kolesarskih navdušencev na pot v Srbijo in v novi državi EU Romunijo in Bolgarijo.

Vedno svež, poln novih idej in spodbud tistim, ki lahko sledijo njegovemu hitremu popotnemu obuvalu. Z njim ni nobena ura izgubljena, vsaka nevšečnost ali naklonjenost na poti je premišljena stvar tistega, ki je ustvaril lepote narave in ki vodi delo človeških rok. Potrebno jih je sprejeti in seveda tudi kaj dodati. Prav v teh spodbudah je čar romanja. Ostalo pride samo po sebi. Poznavalec Svete dežele in komisar obenem nam v živo razlaga skrivnosti, ki so zapisane v starih knjigah, a so veljavne v vseh časih. Tudi v sedanjem.

Tokrat smo se mu pridružili stari znanci, nihče ni več rosno mlad, preizkušeni v vrtenju pedal po deževni španski Galiciji na poti v Kompostelo, vroči Provansi do Lurda, po makadamskih poteh Baltika do Gore križev. In seveda prijatelji: zakonca Novak iz Logatca in Kisovec iz Poljan, Anton, Dolfe, Ivica, Andrej, Damijana iz Ljubljane, Marinka iz

Kranja in Majda iz Poljan, Antonio in Janez za volanom avtodoma, ki ga je posodila firma Adria Mobil. Napolnili smo ga z vsem potrebnim za preživetje, pijačo in obleko. Veliko dobrotnikov je pomagalo z denarjem, uslugami, hrano in športnimi oblačili.

Letošnje geslo kolesarskega romanja Ob Donavi do Črnega morja je imelo več ciljev. Od blizu smo hoteli videti sedanjo stvarnost za nekdanjo železno zaveso, njihovo deželo in ljudi:

Donava, evropska žila utripalka od V. Gradišta do Djerdapa in del Romunije, Bolgarija, zgodovina osamosvojitve, bolgarska Trakija, Črno morje.

Prva postaja je bil Beograd. Imenitno mesto na sotočju dveh veletokov s tisočletno zgodovino in s pomembno politično in strateško vlogo od paleolitika in Rimljanov naprej. 7000 let naseljen, sedanje mesto naj bi bilo 38. po vrsti. V novejši zgodovini je bil glavno mesto Jugoslavije, sedaj Srbije. Tu se križata pravoslavni vzhod in katoliški zahod, panonski sever in muslimanski jug.

Vedno me očara njihov slog življenja, način sprejemanja vsakdanjosti, sposobnost improvizacij, ki se na koncu skoraj vedno izidejo. Ponosni na svojo državo in na vse kar so sposobni narediti. In tega ni malo. Pogled na pravoslavni hram sv. Save na vzpetini Vračar nam je zaprl sapo. Gradili ga bodo še dolgo, a kar je zgrajeno, je veličastno. Slovenci smo ponosni, da je

Potovanje smo razdelili na etape tako, kot kaže razpredelnica.

dan	datum	od	do	km	skupaj km	opomba
so	07.6.	Ljubljana	Beograd			vlak, odhod ob 21:05
ne	08.6.	Beograd	V. Gradište			bus / Srpska kuća
po	09.6.	V. Gradište	Karataš (Srbija)	140		nočitev v naselju
to	10.6.	Karataš, T. Severin	Calafat (R)	118	258	Hotel Amfiteater
sr	11.6.	Calafat, Bechet	Kneža, Pleven	150	408	Hotel Balkan Pleven
če	12.6.	Pleven (BG)	Gabrovo	0	408	vlak / avtodom
pe	13.6.	Gabrovo, Šipka	Kazanlak	75	483	hotel v Kazanlaku
so	14.6.	Kazanlak, Burgas	Sozopol	0	483	vlak / avtodom
ne	15.6.	Sozopol		0	483	počitek, hotel Briz
po	16.6.	Sozopol, Carevo	Sozopol	90	573	počitek, hotel Briz
to	17.6.	Sozopol, Plovdiv	Sofija, Studena	0	573	vlak / avtodom
sr	18.6.	Studena, Rila, Beograd	Zagreb, Čatež	0	573	vlak / avtodom
če	19.6.	Čatež	Ljubljana	0	573	vlak / avtodom

strpnost in merjenje časa na dolge razdalje ohranja katoličane v spoštljivem odnosu do pravoslavne večine. Z njegovim blagoslovom smo se odpeljali v Veliko Gradište na Donavi.

Tam se je pridružil drugi del skupine, ki je pripotoval z avtodomom. Sedli smo na kolesa in se predali odkrivanju neznanega. Napovedoval se je lep dan, jutranje priprave na dolgo pot so trajale nekoliko dlje, privajamo se drug na drugega. Vzdušje v skupini je po prvem počitku v Golubcu že na pravi valovni dolžini.

Donava je mati evropskih rek. Pogled na mogočni veletok je za naše oči nenavaden. Leno se premika, a v njej se čuti ogromna moč. Dolga je skoraj 3000 km (točno 2860). Izvira v Schwarzwald v Nemčiji, izliva se v Črno morje in teče skozi dežele in mesta, ki so postala evropske prestolnice zaradi svojega trgovskega in transportnega pomena (skozi ali mimo 10 držav: Nemčija, Avstrija, Slovaška, Madžarska, Hrvaška, Srbija, Romunija, Bolgarija, Moldavija in Ukrajina). Njen pomen so zaznali davni prebivalci dežel in jo uporabili tudi za vojaške namene. Bila je naravna meja pred vdori ljudstev z vzhoda. Ob njej so korakali križarji, raziskovalci so jo uporabili kot priročno pot. Kaj bi brez nje mesta Ulm, Passau in Regensburg, ki je bilo nekoč cesarsko mesto in je še vedno pomembno pristanišče. Za Dunaj je pojem z nesmrtno Straussovo glasbo, bratislavski grad se ogleduje v njej, parlament v Budimpešti stoji na njenem bregu. V Beogradu se vanjo zliva najdaljša naša reka Sava in prinaša vse slovenske vode črnomorskega povodja, vse, ki se zlivajo v Savo,

Savinjo, Dravo, Muro, Krko, Kolpo in Sotlo. Je naravna meja med Romunijo in Bolgarijo s pomembnima mestoma Ruse in Galati.

Pot do Djerdapa je v prvem delu pravi romantični sprehod. Prijeten hlad veje z ogromne vodne gmote, cesta pa vodi po senčnem desnem bregu. Trdnjava Golubac, prava gmota kamena, govori o srednjeveški srbski državi in kasnejši turški vladavini. Šele leta 1867 je sultanov ferman Srbom vrnil trdnjave Golubac, Smederevo, Beograd in Šabac in s tem položil strateške temelje srbski neodvisnosti. Zadrži nas Lepenski vir, kjer je bila pred 6000 leti že človeška naselbina. V varnem zavetju reke in pod mogočnimi gorami.

Donji Milanovac je novo mesto. Starega je zalila voda, ko so naredili jez v Djerdapu. Menda se ob pravih sončnih žarkih vidijo zalite hiše. Prvi daljši postanek in dobrote iz domače kuhinje.

Na drugi strani reke se dvigajo južni obronki Karpatov, bregovi na obeh straneh reke se približujejo, prihajamo v najožji nevarni del, t.i. Železna vrata. Divjina, ki ji ni para v Evropi in je zato privlačno okolje za ljudi, ki jih zanimajo zgodovina, arheologija ali preprosto ljudje, ki živijo v teh krajih. Zasanjana tišina, ki jo zmotijo redki tovornjaki in ptičje petje, daje slutiti, da jih tukaj nihče ne moti. Tudi mi ustavimo pedala. Še sreča, da so leta 1986 zgradili cesto, ki ponuja zapeljive razglede na to naravno znamenitost. Greh je hiteti mimo teh nenavadnih stvari. Romuni so na svoji strani vklesali v skalo grofa Drakulo, da se ne pozabi ...

Še vedno je spomin na genij starih Rimljanov, ki so prav tu postavili most za lažji prehod iz pokrajine Dacija, danes Romunija, v sončno Trakijo, danes Bolgarija. Cesar Trajan (53-117) si je s tem zaslužil spomenik, ki so ga Romuni postavili leta 1906 v mestu Turnu Severin.

Prvi dan je bil dolg, poln močnih vtisov in prilagajanja. Po večerji omagamo, kliče nas prvo prenočišče.

Djerdapski hidroenergetski in plovni sistem sta v letih 1964-1972 zgradili Romunija in Jugoslavija. Letna proizvodnja znaša okoli 12 milijard kWh in je po velikosti peti na svetu. Na obeh bregovih sta veliki prepustnici za plovbo ladij. Spominska tabla je obledela, črke imen dveh pokojnih predsednikov izginevajo, mejni prehod je za Srbe ponižujoč, ker se morajo držati pravil vstopa v EU. Romuni v Srbiji na veliko kupujejo hrano in uživajo velikodušnost evropskih denarnih skladov, ki jim gradijo ceste in turistično infrastrukturo.

Nasprotja med deželo in mestom so s kolesa še posebej vidna. Smrdljive dacije se umikajo novim modelom, Renault je postavil velike servise, steklene poslovne

stavbe kažejo videz modernosti, vmes pa se izogibamo ciganskim vpregam in napenjam oči, da ne povozimo izgubljenih žeblicev. Na veliko gradijo in obnavljajo ceste, seveda je pri vseh projektih od daleč vidna modra evropska zastava z rumenimi zvezdami. V mestu Turnu Severin, takoj za mejo, nas v hlajenem lokalu okrepi odlična illy kava.

Spustimo se po plodni ravnini, vzporedno z Donavo. Prečkamo zanemarjene vasi, površno obdelana polja, a prijazne ljudi. Za njih smo prikazni v čeladah in čudnih oblačilih. Veselo nam mahajo in glasno pozdravljajo. Sonce se postavi navpično, klanec navzgor je upanje za dolg spust. Tako se je zgodilo. Oskrbovalno vozilo z Janezom nas pričaka na vrhu vročega pobočja. Testenine, pijača, solata in počitek nam vrnejo moči. Mesto Calafat nas sprejme z opojnim vonjem lipovih dreves in s svežino prenovljenega vodometa.

Presenečeni smo nad urejenim središčem mesta, čeprav nam potepuški psi ne vlivajo zaupanja. A vsemu se privadiš.

Doživljali smo prijetna srečanja s šolskimi otroki ob zadnjem dnevu šole. Srečni starši in žareči otroški pogledi. Vsak je dobil darilo in potrdilo o opravljenem razredu. Mali Konstantin in prijatelji so dobili tudi naša darila: bonbone in čokolado. Nevsiljivi, a hvaležni. Če smo koga prezrli, mu je sosed odstopil del svojega. Čiste otroške duše in iskreni pogledi.

Pri mestu Bechet smo zapustili Romunijo in se s trajektom preko Donave prepeljali na bolgarsko stran. Tridnevna pot ob reki je bila končana.

Z ljudmi se pogovarjamo o problemu kemijskega onesnaževanja reke. Podobno kot druge socialistične države je tudi Bolgarija videla socialno blaginjo in napredek v neovirani industrijski rasti. Industrija se je razvijala na škodo okolja, denarja za izvajanje preventivnih ukrepov pa ni bilo. ■

Ivica Susman, se nadaljuje

Romanje za sveto Ano

Sobota 26. junija se je kar hitro bližala, čeprav smo se za romanje prijaviли že pred časom. Zbrali smo se z namenom, da poromamo v Bratislavo. Vendar to ni bilo navadno romanje, saj je bilo prepleteno z presenečenji. Že sam program je obljubljal zanimiv dan. Tako smo se zbrali zarana na sončno soboto. Bilo nas je kar za dva avtobusa. Pot nas je vodila iz Ljubljane proti Celju in nato preko Maribora do Dunaja. Za ogled Dunaja seveda ni bilo časa, smo pa imeli srečo v nesreči, kajti nismo takoj našli pristanišča ob Donavi in tako smo imeli kratek avtobusni ogled Dunaja. Videli smo eno izmed znamenitosti, in sicer Donavski stolp. Stolp v celotni višini meri 352 metrov in je bil zgrajen v 20 mesecih. Na stolp se pelješ z dvigalom, od tam pa je panoramski razgled na mesto Dunaj.

Romanje smo nadaljevali z zelo hitro ladjo. Med vožnjo smo opazovali lepote Donave, ki je druga najdaljša reka v Evropi, saj meri kar 2826 kilometrov. Po pristanku v pristanišču v Bratislavi smo se izkrcali in nadaljevali pot peš skozi stari del mesta. Bratislava je glavno mesto Slovaške. Slovaška prestolnica je mešanica slogov davne in nedavne preteklosti. Mestno jedro odkriva zgodbe iz preteklosti in sedanjosti. Je ena najmlajših prestolnic na svetu, dokazi o prvih naselbinah na tem mestu pa izvirajo že iz neolitika. Obstaja več teorij o nastanku njenega imena. Po eni strani naj bi ime izviralo iz staroslovanske besede »braslava«, po drugi strani naj bi jo imenovali po beomskem kralju Bretislavu. Zelo dobro je ohranjeno staro mestno jedro, polno starodavnih zgradb in ozkih uličic. Med sprehodom po mestnem jedru naletimo na številne umetniške skulpture, med njimi na Čumina, ki leze iz vodnjaka in opazuje mimoidoče.

Glavni namen našega romanja pa je bila slovesna sveta maša ob godu svete Ane. Na

dan 26. julija godujeta sveti Joahim in sveta Ana, starša Device Marije. Sta zavetnika očetov in mater. Priprošnji svete Ane naj bi se vsaka krščanska mati rada priporočala in si po njenem zgledu s čutom odgovornosti prizadevala za krščansko vzgojo svojih otrok. Seveda naj bi si za to vzgojo prizadeval tudi krščanski oče. Oba godovnika sta bila Davidovega rodu, iz katerega naj bi izšel obljubljeni Mesija. Nista pa imela otrok, ki sta si jih tako želela. Ana je molila v Gospodovi hiši in legenda pripoveduje takole: Angel je zakonca potolažil in jima razodel, da bosta dobila hčer, ki bo v veselje vsemu človeštvu; dasta naj ji ime Marija. Razodeta verska resnica pa je, da je bila Marija, njuna hči, spočeta brez madeža izvirnega greha. Štirinajst dni po rojstvu sta ji dala ime Mirjam, po naše Marija.

Beseda Ana po slovensko pomeni »milina«. Kako je Ana priljubljena svetnica, dokazujejo številna krstna imena po vsem svetu. Na Slovenskem je njej posvečenih nad sedemdeset farnih in podružničnih cerkva, imamo pa tudi več božjih poti svete Ane.

Da je ime Ana pogosto ime, dokazuje tudi to, da jih je bilo kar nekaj tudi na našem romanju, ki smo zaključili v poznih večernih urah, obogateni z novimi spoznanji. Lahko trdim, da smo se imeli čudovito. Čeprav je bila reka Donava kalna od močnih nalivov preteklih dni, mi pa smo si jo vsi predstavljali kot lepo modro Donavo ...

Hvala Društvu prijateljev Svete dežele in p. Petru za enkratno izpeljano romanje. Vrnili smo se zadovoljni in duhovno obogateni. ■

Ivica Susman

ROMANJE SKOZI BIBLIČNE DOGODKE STARE ZAVEZE do Betlehema

Egipt s Kairo in Sinajem, Jordanija s Petro, Maherunt z goro Nebo do Betlehema; 7 dni

1. dan, Zjutraj polet z Brnika prek Dunaja do Kaira. Namestitev za 2 dni, večerja
2. dan, **OGLED ČUDES SVETA** – veličastne piramide v Gizi, muzej v Kairu, krščanski Kairo: sv. Družina, sv. maša pri slovenskih šolskih sestrah, večerja, nočitev.
3. dan, **PO POTI IZHODA IZVOLJENEGA LJUDSTVA IZ EGIPTA** – ogled sueškega prekopa, nadaljevanje po Sinajskem polotoku s postanki na bibličnih krajih: grenki studenci »Mara«, faraonovi vroči vrelci, Fairanska oaza ... Sv. maša v puščavi. Nastanitev pri Sv. Katarini, večerja.
4. dan, **SINAJSKA GORA – ZGODAJ ZJUTRAJ** (približno ob 2h) odhod proti vrhu Mojzesove gore s pomočjo baterijskih svetilk. Doživetje sončnega vzhoda, sv. maša na gori in spust v dolino do samostana sv. Katarine, ogled. Nadaljevanje vožnje do Izraela, prehod na Jordansko mejo in vožnja do skalnega mesta Petre, namestitev, večerja.
5. dan, **OGLED PETRE** – dopoldne obisk skalnega mesta Petra, bibličnih Sel, nadaljevanje vožnje do Herodove trdnjave Maherunt, kjer je bil obglavljen Janez Krstnik. Sv. maša v naravi. Vožnja po biblični poti Izraela skozi Edom in Moab. Nastanitev v AMANU, glavnem mestu Jordanije, večerja.
6. dan, **ODHOD NA GORO NEBO**, sv. maša, obisk mesta mozaikov v Madabi. Obisk kraja Jezusovega krsta ob Jordanu in prehod meje v Izrael, most Alembi, nastanitev v Betlehemu, večerja.
7. dan, **DAN ZA PRAZNOVANJE GOSPODOVEGA ROJSTVA** v Betlehemu, sv. maša, odhod na letališče Ben Gurion – Tel Aviv. Popoldne polet domov, prek Dunaja na Brnik.

Romarsko spremstvo: p. PETER LAVRIH, OFM, CTS.

ROMANJE TRAJA 7 dni: Egipt, Jordanija in sklep v Betlehemu v Palestini.

CENA: 990€

polpenzioni (hrana zjutraj in zvečer). Potrebujete veljaven potni list. Podatke iz potnega lista na prijavnici pošljete na Komisariat. Prijava je sprejeta, ko je poravnani prvi del plačila 470 €. Drugi del plačila 520€ je potrebno poravnati 2 tedna pred odhodom + letališke takse, ki bodo takrat znane (cca 100€)

PRIJAVE SPREJEMAMO TAKOJ. ZADNI ROK ZA PRIJAVO JE 10. september 2008 (kasneje samo, če bo še prostor)

V ceni je letalski prevoz iz LJ v Kairo in nazaj iz Tel Aviva ali iz LJ v Tel Aviv in nazaj; vsi avtobusni prevozi v Egiptu, Jordaniji in Izraelu; vstopnine za kraje, ki so navedeni v programu; polpenzijska namestitev v 2- ali 3-posteljnih sobah, hrana zjutraj in zvečer; zavarovanje Coris; egiptovska viza; jordanska mejna taksa; izraelska izhodna taksa; vodstvo romanja.

V ceni ni letališke takse (znane bodo 10 dni pred odhodom), 100€; vstopnine za vstop v piramide (po želji); napitnine za strežno osebje v hotelih in šoferje 30 USD na osebo (v dolarjih vodiču v Egiptu); zavarovanje rizika odpovedi 50€.

NAPOTKE za romanje s potrebnimi informacijami za potovanje boste dobili 14 dni pred odhodom.

p. Peter Lavrih, ofm, CTS

tel.: 05 330 30 30; mob.: 041 66 91 34

Komisariat za Sveto deželo

Tržaška 85, 1000 Ljubljana; tel.: 01 24 44 250; faks: 01 24 44 253; www.sveta-dezela.si; email: pater.peter@rkc.si; TRR SI56-0510-0801-0637-691

Serafinski rožni venec

Frančiškove drobtinice – 1

Serafinski rožni venec sestavlja 72 zdravamarij in sedem očenašev. Prvotno se je molilo po sedemkrat deset zdravamarij, pozneje pa so dodali še dve, da so dosegli število Marijinih let. Izročilo namreč pravi, da je bila Marija stara 72 let, ko je umrla in bila vzeta v nebo.

Še več pa zveste o tej molitvi v knjižici, s katero začenjamo serijo majhnih ilustriranih molitvenikov Frančiškove drobtinice.

Serafinski rožni venec je na voljo v treh oblikah:

1. kot knjižica (format 10,5 x 15,5 cm; 24 str.)
Cena: 1 € (naročilo po pošti za najmanj 5 izvodov!)
  2. kot knjižica in zgoščenka, kjer ga molijo šolske sestre, ki zraven še zapojejo (skupaj 34 minut). / **Cena: 5 €**
  3. kot knjižica, zgoščenka in molek s sedmimi desetkami / **Cena: 8 €**
- Za bralce Brata Frančiška do 15. 9. 2008 **20% popusta.**

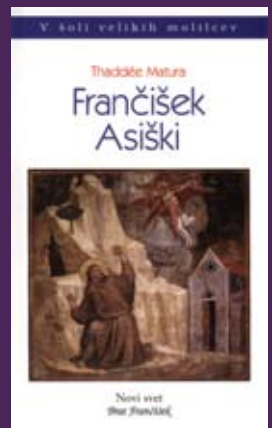
Thadée Matura OFM

Frančišek Asiški - V šoli velikih molilcev - 1

Frančišek Asiški je bolj znan po svojem izrednem življenju kot po svojih spisih. In vendar je zapustil zapisano sporočilo za ljudi vseh časov. To so preprosta, evangelijska in pesniška besedila z večnostno vsebino: odkrivanje sebe, bližnjega in vrhu tega skrivnosti trinitaricnega Boga, ki je središče vsakega krščanskega življenja. Na tem temelju nas brat Thadée Matura uvaja v duhovni pogled in molitev svetega Frančiška Asiškega.

Kmalu bo v tej seriji sledila podobna knjiga o sveti Klari.

Format: 11,5 x 19 cm, 127 str., broširano, **cena: 9,80 €**
Za bralce Brata Frančiška do 15.9.2008 **samo 7,90 €.**

Andraž Arko – Urša Skoberne

To je to! - Serafinski svetniki I (slikanica)

“Fili sanctorum sumus (Sinovi svetih smo)!” nas opominja Sveto pismo in to dokazujejo naši veliki predhodniki, ki nam kažejo pota svetosti, kajti tudi za vsakega od nas je prostor v družbi svetnikov.

Več kot 50 svetnikov izmed Frančiškovih bratov (franciškanov, minoritov in kapucinov) je predstavljenih v tej slikanici, obljubljeni pa sta še dve, ena s svetimi klarisami in ena s svetimi tretjeredniki.

Format: 21 x 30 cm, 72 str., trda vezava, **Cena: 8,00 €**,
Za bralce Brata Frančiška do 15.9.2008 **samo 6,50 €.**

Predstavljeno lahko naročite na naslovu:

Založba Brat Frančišek

Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana

tel.: 01 2429312, faks: 01 2429313, e-mail: zbf@rkc.si, www.franciskani.si/zbf/